23 ՕԳՈՍՏՈՍ 2002 ՈՒՐԲԱԹ 149 (2594)

Azg

Azg
armenian daily

Գերմանական թերթը ղարաբաղյան հակամարտության մասին

ԲԵՌԼԻՆ, 22 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանն ու ԱՄՆ-ը շահագրգռված չեն ղարաբաղյան հակամարտության շուտափույթ լուծմամբ: Այս եզրակացությանն է եկել «Բեռլիներ ցայտունգի» վերլուծաբանը «Մոռացված հակամարտություն Լեռնային Ղարաբաղում. Ռուսաստանն ու ԱՄՆ-ը պայքարում են ազդեցության համար» հոդվածում:

Հոդվածագիր Ռոնալդ Հայնեն համոզված է, որ հակամարտության լուծմանը չհասնելու Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի ցանկությունը պայմանավորված է Կասպից ծովի էներգառեսուրսների նկատմամբ վերահսկողություն հաստատելու ձգտումներով: Իսկ Հարավային Կովկասում հակամարտության երկարաձգման հիմնական պատճառն, ըստ նրա, միայնակ լուծելու Հայաստանի եւ Ադրբեջանի անկարողությունն է: Հոդվածագիրը նկատում է, որ միջազգային հանրության ջանքերով հակամարտության լուծմանն այդպես էլ չի հաջողվել հասնել, իսկ անդրադառնալով օգոստոսի 11-ի նախագահական ընտրություններին ԼՂՀ-ում, նա նշում է, որ դրանցից հետո Հայաստանի եւ Ադրբեջանի հարաբերությունները լարվածության նոր աստիճանի են հասել:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏԻՃ ՀԵՏՈ

Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպության դռները թակելիս

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարար Տիգրան Դավթյանը երեկ լրագրողներին ներկայացրեց կառավարության հաստատած այն օրենսդրական փոփոխությունները, որոնք անհրաժեշտ են մեր երկրին Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպությանն (ԱՀԿ) անդամակցելու համար: Ըստ փոխնախարարի, դրանք հարկ է վավերացնել խորհրդարանում մինչեւ սեպտեմբերի 20-ը այս կազմակերպության նախարարական կոմիտեի լիագումար նիստի օրը, որտեղ պետք է հաստատվի Հայաստանի անդամակցությունը:

Մինչ երեկ հաստատված օրենսդրական փոփոխությունները ներկայացնելը, Տիգրան Դավթյանը հերթական անգամ պատմեց ԱՀԿ-ին անդամակցելու նպատակով անցած 10 տարվա ընթացքում Հայաստանի վարած բանակցությունների ընթացքի մասին, մեր երկիրն այսօր ամենահավանական թեկնածուն է 30 այլ թեկնածու երկրների թվում: Վերջիններիս թվում են Ռուսաստանը, Ուկրաինան, Սաուդյան Արաբիան, Մակեդոնիան եւ այլն: Այնուհետեւ փոխնախարարը թվարկեց կառավարության հաստատած օրենսդրական փոփոխությունները: Դրանցից առաջինը Մաքսային օրենսգրքում մաքսային արժեքի որոշման եւ փաստաթղթերի հաշիվ-ապրանքագրի ներկայացման կարգերին է վերաբերում, որոնք, ԱՀԿ-ի փորձագետների կարծիքով, չեն համապատասխանում այդ կազմակերպության չափանիշներին: Առաջարկվել է փոփոխել նաեւ մի շարք ապրանքատեսակների մաքսատուրքերի դրույքաչափերը: Տիգրան Դավթյանը նշեց, որ այդ ապրանքատեսակները մեր ներմուծման 1-2 տոկոսն են կազմում: Տես էջ 3

ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳ

Նախագահը լսեց համազեկուցողների նկատառումները

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը երեկ ընդունել է եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի մոնիտորինգի հանձնաժողովի համազեկուցողներ Իրենա Բելոհորսկային եւ Երզի Յասկերնիային:

Նշելով, որ եվրախորհրդին անդամակցելուց հետո Հայաստանը լուրջ քայլեր է ձեռնարկել ստանձնած պարտավորությունների կատարման ուղղությամբ, Հանրապետության նախագահը ցանկություն է հայտնել լսելու նաեւ համազեկուցողների տեսակետն ու նկատառումները: «Զարգացման եվրոպական ուղղությունը Հայաստանի համար գիտակցված ընտրություն է, եւ մեր երկիրը հաստատակամորեն ընթանալու է այդ ուղիով», շեշտել է երկրի ղեկավարը:

Տիկին Բելոհորսկան ընդգծել է, որ ստանձնած պարտավորությունների կատարման առումով Հայաստանում բավականին առաջընթաց կա: Նա նաեւ մատնանշել է որոշ կետեր, որոնք դեռեւս իրագործման կարիք ունեն: Նախագահը մանրամասն պարզաբանումներ է տվել բարձրացված խնդիրների վերաբերյալ, որոնք հիմնականում վերաբերել են մարդու իրավունքների համաեվրոպական հռչակագրի 6-րդ արձանագրության վավերացմանը, այլընտրանքային զինվորական ծառայությանը, սահմանադրական բարեփոխումներին: Անդրադարձ է եղել նաեւ ղարաբաղյան խնդրի կարգավորման ընթացքին:

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՄԱՄԼՈ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Ռամսֆելդ. Պատերազմն Իրաքի դեմ չի ազդի ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի հարաբերությունների վրա

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 22 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ֆորտ-Հուդում (Տեխասի նահանգ) ամերիկյան զինվորականների հետ հանդիպման ընթացքում ԱՄՆ պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդը հայտարարել է, որ ռուս-ամերիկյան հարաբերությունները չեն տուժի ԱՄՆ-ի եւ Իրաքի միջեւ ռազմական դիմակայություն սկսվելու դեպքում: «Նովոստի» գործակալության համաձայն, ԱՄՆ պաշտպանության նախարարը նշել է, որ «Ռուսաստանի վարչակազմը հույժ պրագմատիկ է տվյալ փուլում եւ իր շահագրգռվածությունը Միացյալ Նահանգներով ավելի մեծ է, քան ԱՄՆ շահագրգռվածությունը Իրաքով»: Ռամսֆելդը ենթադրում է, որ ռուսական ղեկավարության շահագրգռվածությունը «Արեւմուտքի, Արեւմտյան Եվրոպայի եւ Հյուսիսային Ամերիկայի հետ» մերձեցման հարցում ավելի ուժեղ է, քան Իրաքի հետ Ռուսաստանի վաղնջական հարաբերությունները: «Այդ պատճառով կարծում եմ, որ ռազմական հակամարտությունը ԱՄՆ-ի եւ Իրաքի միջեւ բացասական ազդեցություն չի գործի մեր հարաբերությունների վրա»,- ընդգծել է Պենտագոնի ղեկավարը:

Բասկի փախուստը փարիզյան բանտից

Ինչպես Դյումայի վեպերում

ՓԱՐԻԶ, 22 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայտնի բասկ անջատողական է փախել ֆրանսիական խիստ ռեժիմի բանտից՝ իր խցում տեղավորելով եղբորը: Իսմայել Էսկուդերոն Իսպանիայում համարվում է ԷՏԱ բասկյան անջատողական կազմակերպության առաջատար անդամներից մեկը: Նա ձերբակալվել է մայիսին Ֆրանսիայում Իսպանիայում ավտոմեքենաների մի շարք պայթյունների կազմակերպման մեղադրանքով: Ինչպես հաղորդում է BBC-ն, միայն օգոստոսի 22-ին են փարիզյան Լա Սանտե բանտի պահակները հասկացել, որ Էսկուդերոյի փոխարեն նրա եղբայրն է խցում: Ամենայն հավանականությամբ, նրանց հաջողվել է իրար փոխարինել, երբ Էսկուդերոյի եղբայրը անցած շաբաթ օրը այցելել էր նրան:

Հայաստանում Բելառուսի դեսպան կլինի Մարինա Դոլգոպոլովան

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես հայտնի դարձավ «Նոյյան տապան»-ի թղթակցին, Հայաստանում Բելառուսի Հանրապետության դեսպան կդառնա Մարինա Իվանովնա Դոլգոպոլովան, որ զբաղեցնում է Բելառուսի Հանրապետության ԱԳՆ վարչության պետի տեղակալի պաշտոն: Ամենայն հավանականությամբ, նշանակումը կկայանա ս.թ. աշնանը: Ներկայումս Բելառուսի դեսպանությունը Հայաստանում գլխավորում է Հայաստանում Բելառուսի Հանրապետության գործերի ժամանակավոր հավատարմատար Վալերի Սիսոեւը:

Հայ եկեղեցու պատմությունը դասավանդվելու է դպրոցում

Օգոստոսի 22-ին Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնում Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը եւ ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը ստորագրեցին համաձայնագիր Հայ առաքելական եկեղեցու եւ ՀՀ կառավարության միջեւ, որի համաձայն 2003թ. հունվարից Հայաստանի Հանրապետության հանրակրթական դպրոցներում դասավանդվելու է «Հայ եկեղեցու պատմություն» առարկան:

Լոնդոնը հասկացրել է, որ Իրաքի դեմ պատերազմը անխուսափելի չէ

ԼՈՆԴՈՆ, 22 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Բրիտանական կառավարությունը պարզաբանել է իր դիրքորոշումը Իրաքի դեմ հնարավոր ռազմական ձեռնարկման նկատմամբ: Մեծ Բրիտանիայի արտաքին գործերի նախարար Ջեք Սթրոն BBC-ին տված հարցազրույցում ասել է, որ պատերազմի սպառնալիքը զգալիորեն կթուլանա, եթե Իրաքը համաձայնի ՄԱԿ-ի զինվորական տեսուչների վերադարձին առանց որեւէ նախապայմանի: Սակայն Սթրոն ընդգծել է, որ ռազմական ձեռնարկման հավանականությունը պահպանվում է այն սպառնալիքի պատճառով, որ ներկայացնում է իրաքյան առաջնորդ Սադդամ Հուսեյնը: Բրիտանացի նախարարը ավելացրել է, որ Միացյալ Նահանգները եւս կնախընտրեր, որպեսզի այդ իրադրությունը լուծվեր խաղաղ ճանապարհով:

ԱՄՆ-ը մտադիր է «գնել» Մերձավոր Արեւելքը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 22 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես օգոստոսի 22-ին հաղորդում է «Վաշինգտոն փոստ» ազդեցիկ թերթը, այս աշնանը Բուշի վարչակազմը ծրագրում է սկսել «Մերձավոր Արեւելքի երկրներում դեմոկրատական գործընթացների ինտենսիվացմանն» ուղղված արշավանք: Արդեն եկող ամիս ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելը պաշտոնապես կներկայացնի մի ծրագիր, որի նպատակն է բարեփոխումների առաջընթացը մերձավորարեւելյան երկրների էկոնոմիկայի, կրթության բնագավառներում, ինչպես նաեւ քաղաքական ենթակառուցվածքում: Այդ նախագծով, մասնավորապես, նախատեսվում է 25 մլն դոլար հատկացնել այսպես կոչված «նպատակային նախագծերին» եւ էլի «մի քանի միլիոն դոլար՝ քաղաքական ակտիվիստների, լրագրողների, արհմիութենական շարժումների եւ կազմակերպությունների առաջնորդների ուսուցման եւ պատրաստման համար»: ԱՄՆ նոր պլանի հիմնական նպատակը, որի հիման վրա լուծվելու է ԱՄՆ կողմից Մերձավոր Արեւելքի երկրներին հատկացվող 1 մլրդ. դոլարի ֆինանսական օգնության օգտագործման արդյունավետության հարցը, տարածաշրջանում, որը դարձել է «աշխարհում հակաամերիկյան տրամադրությունների հիմնական սեգմենտը», անվտանգության յուրատեսակ տնտեսական եւ քաղաքական կղզյակներ ստեղծելն է: Դրա հետ մեկտեղ, MIGnews.com-ի համաձայն, փորձագետները նշում են, որ տվյալ դեպքում ԱՄՆ վարչակազմը վճռել է գոհանալ համեստ հավակնություններով, որպեսզի վերջնականապես սպառնալիքի տակ չդնի հարաբերությունները Սաուդյան Արաբիայի եւ Եգիպտոսի հետ:

ԱԲԽԱԶԻԱ

Հայերը վերադառնում են Արակիչ

Սուխումի իշխանությունները ոչնչացրին աբխազական ելուզակախումբին, որը յոթ տարի ասպատակում էր Աբխազիայի հայկական գյուղերը

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Արակիչ-Սուխում-Գագրա-Երեւան

Օչամչիրի շրջանի Արակիչ գյուղի 80-ամյա բնակիչ Արշավիր Մինասյանը վրաց-աբխազական պատերազմը գրի է առել օր առ օր: «Սա պատմություն է, նույնիսկ գրել եմ, թե պատերազմի որ օրը անձրեւ եկավ», հուզված պատմում է ծերունին:

Սեւ ծովի ափերին, ներկայիս ինքնահռչակ Աբխազիայի տարածքում, հայերը հաստատվել են վաղ միջնադարից: Աբխազահայերի հիմնական զանգվածը համշենցիներ են, որոնք այստեղ են գաղթել Տրապիզոնի, Օրդուի, Սամսունի շրջակայքից: «Մեր արմատներն Անիից են: Մինչ մեր համշենահայերի Աբխազիա գաղթը, այս հողերում հայեր բնակվել են Գուդաուտում, Աբուում, Մցարայում: Մեր գյուղը՝ Արակիչը, արդեն երկրորդ տարին չի թալանվում: Աբխազ ավազակախումբը յոթ տարի թալանում էր Արակիչը, նրանք սպանեցին վեց հայերի, այդ թվում՝ կոլտնտեսության նախագահ Վլ. Չաֆրյանին, իմ վրա կրակեցին», վրա տալով պատմում է Արշավիր պապը:

«Կային ժամանակներ, երբ ելուզակախումբը երկար տարիներ մոլեգնում էր: Շնորհիվ ուժային կառույցների, շնորհիվ նախկին դատախազ, այսօր վարչապետ Անրի Ջերգենիայի, ելուզակախումբը ոչնչացվեց, խմբի անդամներից երկուսը բանտարկված են, երեքը սպանվեցին: Դրանից հետո հայերը վերադառնում են Արակիչ, գյուղում հարսանիքներ են լինում», ասում է Աբխազիայի խորհրդարանի պատգամավոր, աբխազական պատերազմի հերոս Գալուստ Տրապիզոնյանը, որի հետ զրուցեցինք Գագրայի իր առանձնատանը:

Տես էջ 4

ԸՆԹԱՑԻԿ

ՇՆՈՐՀԱՎՈՐԱՆՔ

ՈՄԿ եւ ՀՈԱԿ ղեկավարության շնորհավորական նամակները ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանին

Մեծայարգ նախագահ.

Մեծ գոհունակութեամբ եւ ուրախութեամբ հետեւեցանք Արցախի նախագահական ընտրութեանց եւ սացուած արդիւնքին:

Արտասահմանէն Արցախ ժամանած բոլոր օտար դիտորդները գնահատանքով արտայայտուեցան ընտրութեանց ընթացքին եւ օրինակելի յայտարարեցին ժողովուրդին եւ իշխանութեանց օրինապահութիւնը եւ գործընթացին ամբողջական թափանցիկութիւնը:

Ժողովուրդը գրեթէ միահամուռ գնահատեց Ձեր նուիրումը Արցախի դատին ու երկրի բարօրութեան համար Ձեր անձնուէր ծիգերը:

Մենք եւս ամբողջատէս Ձեզի հետ ուզեցինք ըլլալ այս ընտրական շրջանին եւ մեր ամբողջ կազմակերպչական կառոյցներով ջերմօրէն կը շնորհաւորենք Ձեզ ու մեր ժողովուրդը, որ գիտցաւ ծիրդ դիրքորոշիլ Արցախի անկախութեան ճանապարհին այս ճակատագրական օրերուն:

Ջերմագին շնորհաւորութիւններ եւ ամբողջական յաջողութեան մաղթանքներ Ձեզի ու Ձեր իշխանութեան:

ՀԱՅԿԱՇԵՆ ՈՒՉՈՒՆԵԱՆ
Նախագահ Ռամկավար Ազատական կուսակցության

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության նախագահ Արկադի Ղուկասյանին

Հարգելի պարոն նախագահ.

Ընդունեք ամենաջերմ շնորհավորանքները Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության նախագահական ընտրություններում փայլուն հաղթանակի կապակցությամբ:

Հարգելի պարոն Ղուկասյան, Ձեզ, անվանի պետական, քաղաքական գործչին Հայաստանում եւ սփյուռքում ճանաչում եւ խորապես հարգում են որպես Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդին նվիրված, բանիմաց եւ գործունյա առաջնորդի:

Ցանկանում ենք ամենայն հաջողություն Ձեր ազգանվեր պետական գործունեության մեջ՝ ի շահ հայ ժողովրդի եւ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հետագա առաջընթացի:

Ի դիմաց Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության

ՌՈՒԲԵՆ ՄԻՐԶԱԽԱՆՅԱՆ
ատենապետ
ԳԱՌՆԻԿ ՀՈՎԱԿԻՄՅԱՆ
ատենադպիր

Քաղաքական վարկանիշը բարձրանում է

40 նորագիրներ եւ 2 նոր ակումբ

Կարճ ժամանակ անց սկսվելու է քաղաքական աշխույժ իրադարձություններով լի, դիրքորոշումներ ճշգրտելու շրջանը: Հոկտեմբերի 20-ին սկսվող տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունները պարզորոշ ցույց են տալու կուսակցությունների, հասարակական կազմակերպությունների իրական արժեքները: Եվ եթե շատ կուսակցություններ այսօր դեռեւս վերջնականապես չեն որոշարկվել, ապա Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության նպատակներն ու ծրագրերը հայտնի են բոլորին՝ տեղական եւ ՀՀ Ազգային ժողովի ընտրությունների ժամանակ ավելի իրական դարձնել երկրի քաղաքական եւ հասարակական կյանքում ծեռք բերած անվիճելի հեղինակությունը:

– 10 տարուց ավելի գործելով Հայաստանում, ՀՈԱԿ վարչությունը բազմամարդ կուսակցություն դառնալու նպատակ չի ունեցել,– երեկ Թեքեյան մշակութային կենտրոնում հայտարարեց Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը.– Կուսակցության անդամներ են դարձել հիմնականում Հայաստանի ճանաչված մտավորականներ՝ գիտնականներ, մշակույթի եւ արվեստի գործիչներ, գործարարներ, ծեռներեցներ, Հայաստանի վաղվա օրով մտահոգված եւ երկրի զարգացման համար կոնկրետ գործ անող մարդիկ: Այսօր արդեն պարզ է, որ քաղաքական դաշտում պայքարելու համար շատ ու շատ նվիրյալ ռամկավարներ են գալիս:

Ինչպես նշեց ՀՈԱԿ ատենապետը, կուսակցության քաղաքական, հասարակական վարկի բարձրացման համար նախ եւ առաջ անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր ռամկավարի հաստատակամությունը՝ կուսակցության ծրագրերն իրականացնել այնպես, որ կուսակցության համակիրները եւ անկուսակցականները ցանկություն ունենան անդամագրվելու կուսակցությանը: Ասվածի հաստատումն էր այն փաստը, որ երեկ ՀՈԱԿ շարքերը համալրած 40 նորագիրների մի մասը կուսակցությանն անդամագրվեց այն պարզ պատճառով, որ ճանաչված արվեստագետներ՝ կինոռեժիսոր Ռուբեն Քոչարը եւ կինոօպերատոր Արտավազդ Դավթյանը հենց ներկայացնում էին ՀՈԱԿ Երեւան քաղաքի կենտրոն համայնքում գործող ՀՈԱԿ ակումբներից մեկը:

Երեկվա հանդիպման ժամանակ կուսակցական տոմսերը հանձնեցին Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը եւ փոխատենապետ Հարություն Առաքելյանը:

Նորագիրներից ծեւավորվեցին ՀՈԱԿ 2 նոր ակումբներ՝ Շենգավիթում 2-րդ ակումբը եւ կենտրոն համայնքում՝ «Միհրան Տամատյան» ակումբը: Եվս 6 նորագիրներ համալրեցին «Մշակույթ» ակումբը:

Ս. Մ.

ՆԱԽԱՆՁԵԼԻ ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԸՀ նիստում «դեմ» եւ «ձեռնպահ» չկան

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի երեկվա նիստի օրակարգում 10 հարց կար, այսինքն՝ 10 որոշումների նախագծեր, որոնք բոլորն էլ հաստատվեցին միաձայն:

ԿԸՀ-ն որոշումներ կայացրեց համայնքի ղեկավարի եւ ավագանու անդամի թեկնածու առաջադրվող քաղաքացուն վերջին մեկ տարում ՀՀ քաղաքացի հանդիսանալու, տվյալ համայնքում հաշվառված լինելու, նաեւ թեկնածուների կողմից իր սեփականության (ունեցվածքի) եւ վերջին մեկ տարում իր եւ իր ընտանիքի անդամների եկամուտների վերաբերյալ փաստաթղթերի ստացման կարգերի մասին:

ԿԸՀ-ն հաստատեց նաեւ իր կանոնակարգը, վստահված անձերի գրանցման, ՁԼՄ-ների ներկայացուցիչների հավատարմագրման կարգերի մասին որոշումների նախագծերը:

Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների ժամանակ ընտրողների ցուցակում կլինեն ոչ միայն ընտրողների անուն-ազգանունները, այլեւ հայրանունները: Այս հանգամանքը հատուկ ուշադրության է արժանի այն պատճառով, որ 1996 թ.-ին անձնագրեր ստացած ՀՀ քաղաքացիների անձնագրերում հայրանունները բացակայում են:

Օրակարգի հարցերից հետաքրքրական էր նաեւ այն, որ ընտրողների ցուցակների պատճենները քաղաքացիներին պարտավոր է տրամադրել համայնքի ղեկավարը՝ ցուցակի յուրաքանչյուր էջը Երեւանում 10 դրամ, իսկ ՀՀ մարզերում՝ 20 դրամ վճարի դիմաց:

Հանձնաժողովի անդամների համար քննարկման, թերեւս, ամենահետաքրքրական մասը սեփական կանոնակարգին էր վերաբերում: Նախկին 37-րդ հոդվածից 54-րդ հոդվածի փոխված ԿԸՀ կանոնակարգի որոշ դրույթներ դժգոհություն առաջացրին: Մասնավորապես, ԱԺՄ ներկայացուցիչ Պավել Եղիգարյանը մի շարք հարցեր տվեց, որոնց մեծ մասով ընդամենը փաստվեց պրն Եղիգարյանի կողմից ընտրական օրենսգրքի չիմացությունը:

«Օրինաց երկրի» ներկայացուցիչ Արտաշես Ավոյանը, մինչեւ իր հարցի քննարկման ավարտը, այդպես էլ չհասկացավ, թե ելույթների տեւողությանը վերաբերող կանոնակարգային փոփոխության (10 րոպեից՝ 5 րոպե) տրամաբանությունը որն էր:

Այնուամենայնիվ, այս հարցերը երկրորդական են այնքանով, որքանով ԿԸՀ-ն օրակարգային տասը հարցի կապակցությամբ էլ որոշում ընդունեց «բոլորը՝ կողմ» քվեարկությամբ: Նման համերաշխությունն ուղղակի նախանձելի է:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱԲՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Կրասնոդարի նահանգապետ Տկաչովը հոկտեմբերին կայցելի Հայաստան

Կրասնոդարի երկրամասի նահանգապետի վարչակազմին մոտ կանգնած վստահելի աղբյուրից **«Ազգը»** տեղեկացել է, որ հոկտեմբերի կեսերին աշխատանքային այցով Երեւան կժամանի նահանգապետ Ալեքսանդր Տկաչովը: Վերջինս համաձայնել է Հայաստան ժամանել մայիսի 18-19-ը Մոսկվայում «Ռուսաստանի հայերի միության» նախագահ Արա Աբրահամյանի հետ հանդիպման ժամանակ:

Ինչպես հայտնի է, վերջին շրջանում Կրասնոդարի երկրամասում, որտեղ, տարբեր աղբյուրների համաձայն, բնակվում են 0,5-1 մլն հայեր, նաեւ «շնորհիվ» նահանգապետ Տկաչովի, արձանագրվել են ընդգծված հակահայկական դրսեւորումներ, այդ թվում՝ վանդալիզմի դեպքեր: Արա Աբրահամյանը դիմել էր նախագահ Պուտինին՝ Կուբանում հայերի վիճակի մտահոգությամբ:

Մայիսի 30-ին Կրասնոդարի երկրամաս էր մեկնել ՀՀ ԱԺ պատվիրակությունը՝ արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ Հովհաննես Հովհաննիսյանի գլխավորությամբ: Այդ այցը նախատեսված էր ավելի վաղ, սակայն մի քանի անգամ հետաձգվել էր, քանի որ Տկաչովը ցանկություն չէր հայտնում ընդունել Հայաստանի պատվիրակությանը:

«Բասկան» տեղի էր տվել նախագահ Պուտինի եւ Արա Աբրահամյանի հորդորներից հետո: Մեր աղբյուրները հայտնում են, որ Տկաչովը մինչեւ վերջ մնացել է համառ եւ Հովհ. Հովհաննիսյանի գլխավորած պատվիրակությանն ընդունել բավականին սառը: Ամեն դեպքում Կրասնոդարի երկրամասի նահանգապետի սպասվող այցը Հայաստան կարեւոր է եւ կարող է դրականորեն անդրադառնալ Կուբանի հայության իրավիճակին: Ավելորդ չէ նշել, որ երկրամասում հակահայկական տրամադրությունները չեն լիցքաթափվել, պարզապես փոխվել է «կարմիր» առաջնորդի հակահայկական քաղաքականության մարտավարությունը:

Կուբանի հայությանը նվիրված խնդիրներին **«Ազգն»** ընդարձակ անդրադարձ կկատարի առաջիկա համարներից մեկում:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ
Կրասնոդար-Երեւան

Պուտինի հիմնարկեք Ստեփանակերտում

Օգոստոսի 21-ին տեղի ունեցավ Ստեփանակերտի պոլիկլինիկայի հիմնարկեքի արարողությունը, որին ներկա էին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության նախագահ Արկադի Ղուկասյանը, Ազգային ժողովի նախագահ Օլեգ Եսայանը, վարչապետ Անուշավան Դանիելյանը, առողջապահության նախարար Զոյա Լազարյանը, «Հայաստան» հիմնադրամի գործադիր տնօրեն Վահան Տեր-Ղեւոնդյանը, ԱՄՆ Արեւելյան ափի տեղական մարմնի փոխնախագահ Գեւորգ Թորոյանը, բարեւար Ջորջ Բաղումյանի ընտանիքի անդամները, քաղաքի բնակիչներ եւ բուժաշխատողներ:

Պոլիկլինիկան կառուցվելու է ԱՄՆ Արեւելյան ափի հայության հատկացրած միջոցներով: Մոտ 700000 ԱՄՆ դոլար հատկացնում է բարեւար Ջորջ Բաղումյանը: Պոլիկլինիկան անվանակոչվելու է բարեւարի հորաքրոջ Արմինե Բաղումյանի անվամբ, որը երիտասարդ հասակում դարձել է 1915 թվականի ցեղասպանության զոհ:

Առողջապահական սպասարկման անհրաժեշտ ծառայություններից բացի պոլիկլինիկան կունենա նաեւ ախտորոշման կենտրոն, որը կսպասարկի նաեւ հեռագայում պոլիկլինիկայի հարեւանությամբ կառուցվելիք հիվանդանոցին:

Պոլիկլինիկան կկահավորվի եւ կհամալրվի ժամանակակից բժշկական սարքավորումներով, իսկ բուժանձնակազմը կանցնի վերապատրաստման դասընթացներ: Այն կունենա հանրապետական նշանակություն եւ կսպասարկի Լեռնային Ղարաբաղի ամբողջ բնակչությանը:

ԼՂՀ առողջապահության նախարար Զոյա Լազարյանի հավաստմամբ այս ժամանակակից առողջապահական կենտրոնի ստեղծումը շրջադարձային կլինի Ղարաբաղի առողջապահության ամբողջ համակարգի համար:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Պաշտպանության նախարարությունը զինամթերք ներկրում է միայն օրինական ճանապարհներով

Ի պատասխան ՁԼՄ-ների տարածած այն լուրի, թե Մոսկվայի «Շերեմետեւո» օդանավակայանի մաքսավորները առգրավել են Նովոսիբիրսկից Հայաստան առաքվող զինամթերքի «խոշոր» խմբաքանակ՝ տարբեր տրամաչափի շուրջ 110 հազար փամփուշտ, ՀՀ պաշտպանության նախարարությունը պաշտոնապես հայտարարում է, որ տվյալ դեպքին ՀՀ զինված ուժերը որեւէ առնչություն չունեն: ՀՀ պաշտպանության նախարարությունը զինամթերք ներկրում է միայն օրինական ճանապարհներով՝ տարբեր երկրների համապատասխան կառույցների հետ կնքած պայմանագրերի հիման վրա:

Ավելին, նման փոքր խմբաքանակով փամփուշտ ներկրելն ուղղակի անիմաստ է ՀՀ զինված ուժերի համար:

ՀՀ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Ազգի» կողմից ավելացնենք, որ հիշյալ «լուրը» երեկ հաղորդել էր «Մեդիամաքս» գործակալությունը, որից էլ օգտվել էր «Հայկական ժամանակ» օրաթերթը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս՝ 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/ հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն
/ հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են. համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:

Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

«Իրավունքի» օգոստոսի 16-ի համարում «Օտերայի այգու ճարտարապետական լուծումը հաջողված չէ» վերտառությամբ հարցազրույցում Երեւանի գլխավոր ճարտարապետ Նարեկ Սարգսյանը նշում է. «Պետք է ասեմ, որ շատ նորմալ եւ սահուն է ընթանում նաեւ բնակիչների

ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ՊՈՂՈՏԱ

Երաշխիքներ, որոնք հօրս են ցնդում, երբ գործը փողին է հասնում

բնակարանների գնահատման եւ գումարների տրամադրման գործընթացը»:

Այս ակնհայտ աղաղեղեկասվությունը, որ բազմիցս քաղաքի գլխավոր ճարտարապետը տարբեր առիթներով հրապարակայնորեն կրկնում է, հերքում է բազմաթիվ բնակիչների բողոքների հետեւանքի «Ազգի» երեկվա համարում լույս տեսած հոդվածը:

Երեկ էլ թերթի խմբագրությունն տասնյակ ստորագրություններով նամակ-բողոք էր եկել դարձյալ տների ցածր գնահատման ու դատական գործընթացների վերաբերյալ:

Բնակիչները Նարեկ Սարգսյանին ունեցած ծեռքբերումներից գլխատուց չունենալու համար պարզապես առաջարկում են անցնել Երեւանի կենտրոնի քանդվելիք տների տարածքով իրական պատկերը տեսնելու համար:

Նրանք նաեւ համոզված են, որ Երեւանի գլխավոր ճարտարապետը տեղյակ է ոչ միայն բազմաթիվ դիմում-բողոքներին, այլեւ օտարումն ստահովող Կենտրոնի թաղամասերի ճնշումներին եւ սպառնալիքներին, որոնց ենթարկվում են առաջարկված փոխ գումարը վիճարկող սեփականատերերը: Նրանց սպառնում են չհամաձայնելու դեպքում հարցը դատարանի միջոցով լուծել՝ նույնիսկ չթափանցելով, որ դատարանը եւս «իրենցն» է:

Բնակիչների խոսքերով Կենտրոնի թաղամասերանը՝ բնակչին պատասխանատու գերատեսչությունների հետ կապող, նրանց շահերը պաշտպանող օղակն անմասն է մնում գործընթացին այն պատճառաբանությամբ, թե իրենք ոչինչ չեն կարող անել: Հարց է ծագում ինչո՞ւ է գործում տեղական կառավարման այս մարմինը՝ բնակչի շահերը պաշտպանելու, թե՞ քաղաքի նախանձելի հատվածի յուղոտ պատառները փախցնելու համար: Մինչդեռ, ինչպես բնակիչներն են փաստում, Արարատ Զուրաբյանը մի հանդիպման ժամանակ բնակիչներին վստահեցրել էր, թե անհոգ մինեն սվար բանակ:

Բնակիչները գրում են, որ իրենց չեն վախեցնում անօրինականությունները քաջալերող եւ հովանավորող անխորտակելի ուժերը, որոնք կանգնած են իրենց խաբողների թիկունքում: «Տարածքի բնակչությունը միակամ պայքարելու է մինչեւ վերջ, մինչեւ եվրոպական ատյաններ», գրում են նրանք:

«Օտարվող գոտու բնակիչները գոհ կլինեն անշարժ գույքի դիմաց տրվելիք փոխհատուցումից», բնակիչները հիշում են նաեւ Հյուսիսային պողոտայի կառուցապատման առաջին օրը հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի այս խոսքերը: Սա ցեցելով, բնակիչները ակնկալում են հանրապետության նախագահի միջամտությունը»:

Մ. Հ.

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏ

Գումարները տրվել են

Պրոթեզավորման կարիք ունեցողներն արդեն կարող են օգտվել այդ ծառայություններից: Երեկ կառավարության նիստին հաջորդած մամուլի ասուլիսի ժամանակ հայտնեց սոցիալական ապահովության նախարար Ռազմիկ Մարտիրոսյանը: Նա նշեց, որ արդեն հատկացվել է համապատասխան գումարը՝ 25 մլն դրամ, եւ հիշեցրեց, որ պրոթեզավորումը եւ օրթոպեդիկ բուժումն անվճար են:

Լրագրողների հետ հանդիպման առիթից օգտվելով նախարարն անդրադարձավ երկու այլ հարցերի: Նա նախ տեղեկացրեց, որ «Նոպաս աշխատանքի դիմաց» ծրագրով նախատեսված ֆինանսավորումը որոշակի ձգձգումներից հետո տրվել է: Հուլիս ամսվա ընթացքում այս ծրագրի շրջանակներում աշխատանք կատարած անձինք իրենց վարձատրությունը կստանան ծայրահեղ դեպքում մինչեւ սեպտեմբերի 10-ը:

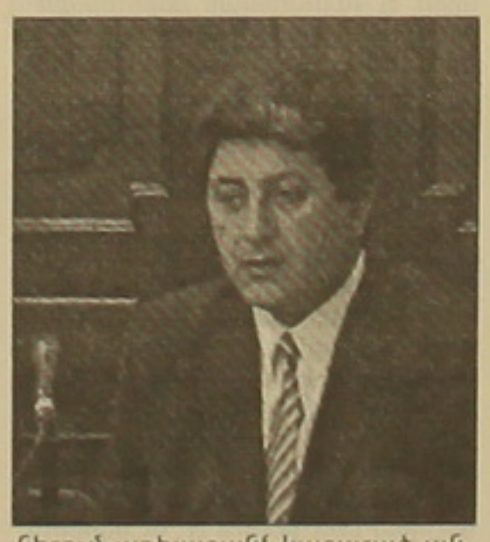

Հաջորդ խնդիրը սեպտեմբերին սկսվող նոր ուսումնական տարում անապահով երեխաներին հագուստով եւ գրենական պիտույքներով ապահովելն էր վերաբերում: Արդեն 17 հասարակական-բարեգործական կազմակերպություններ հանձն են առել ապահովելու սոցիալապես անապահով 50 հազար աշակերտների վերոնշյալ կարիքները: Մի շարք այլ կազմակերպություններ էլ ստանձնել են անվճար սնունդ մատակարարելու պարտավորությունը: Օրինակ՝ Պարենի համաշխարհային ծրագրով 8 հազար աշակերտներ անվճար սնունդ կստանան Տավուշի եւ Գեղարքունիքի մարզերում: Ռազմիկ Մարտիրոսյանը հայտնեց, որ այս ամենը կատարվում է «Երբ գալիս է սեպտեմբերը» ծրագրի շրջանակներում:

Ա. Մ.

Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպության դռները թակելիս

Սկիզբը էջ 1

Հիմնական խնդիրը գյուղատնտեսության հարկմանն ու սուբսիդավորմանն է վերաբերում: ԱՀԿ-ի հետ համաձայնություն է ձեռք բերվել հարկային արտոնությունը փոխարինելու աջակցման այլ ձեւով՝ սուբսիդավորմամբ: Սակայն այս անցումը պետք է տեղի ունենա 2009 թ., այսինքն՝ 6 տարի հետո: Փոխնախարարը հաջողություն համարեց նման երկար անցումային շրջանին առնչվող պայմանավորվածությունը: Այս ընթացքում կստեղծվեն այն մեխանիզմները, որոնք հնարավորություն կտան հարկել գյուղատնտեսությունը եւ այդ գումարները դարձյալ սուբսիդիաների ձեւով վերադարձնել գյուղացիներին:

Ինտելեկտուալ սեփականության իրավունքի պաշտպանության ոլորտում հիմնական նախատեսվող փոփոխությունն այդ իրավունքի խախտման համար քրեական պատասխանատվություն սահմանելն է: Մեկ այլ փոփոխության նպատակն էլ ակցիզային հարկի հավասարեցմանն է վերաբերում: Այսինքն՝ նմանատիպ ապրանքները պետք է հարկվեն նույն չափով: Օրինակ՝ գինիներն ու շամպայնները մի խմբի մեջ են, օղիները, կոնյակները, լիկյորները՝ մեկ այլ խմբի:

Տիգրան Դավթյանը տեղեկացրեց, որ որոշակի հովանավորություն պետությունը կարող է իրականացնել մասնաշուրջի միջոցով՝ մինչեւ 15 տոկոսի չափով: Պատասխանելով լրագրողների հարցերից մեկին, որը վերաբերում էր տեղական արտադրության եւ ներմուծվող ծխախոտի հարկային դրույքաչափերի՝ տարբերությանը, փոխնախարարը նշեց, որ ԱՀԿ ներկայացուցիչները հավաստիացրել են, որ հօգուտ արտադրողի այդ տարբերությունը դուրս չի գալիս մասնաշուրջի թույլատրվող 15 տոկոսի սահմաններից:

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄ

Անազնիվ խաղից մինչեւ... փշալարեր

ՀԺԿ-ն ու ԺԴԿ-ն միեւնույն ափցանով հանված տարբեր մեխեր

Իրենց վերջին ասուլիսներից մեկի ժամանակ 13 իբր միավորված ընդդիմադիր կուսակցությունների ներկայացուցիչները, այդ թվում եւ ՀԺԿ անդամ Ստեփան Զաքարյանը, ի դեմս «Հանրապետություն»-ական Ալբերտ Բազեյանի, անբախտաբար հեգնանքով հայտարարեցին, որ եթե գործող վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանն իր թեկնածությունը դնի նախագահական ընտրություններում, իրենք կպաշտպանեն նրան: Անշուշտ դա 13-ի լավագույն կատակներից չէր: Սակայն շատ պարզ ցույց էր տալիս Հանրապետական կուսակցության եւ նրա ղեկավարի հանդեպ ընդդիմության ընդգծված վերաբերմունքը:

Եվ դա ՀՀԿ-ի համար նորություն չէ: Դեռեւս այն ժամանակ, երբ անփառունակ կերպով տապալվեց «Միասնություն» դաշինքը՝ թե՛ ՀԺԿ-ականները, թե՛ ՀՀԿ-ականները շատ պարզ հայտարարեցին, որ դաշինք այլեւս գոյություն չունի, իսկ հետագայում միմյանց հանդեպ անհանդուրժողական կեցվածքով, հայտարարություններով եւ գործողություններով հպատաստեցին, որ համագործակցության բոլոր հնարավորությունները սպառված են: Ավելին՝ մոտ երկու ամիս առաջ էր ընդամենը, որ նույն ուժերի, առավել կոնկրետ՝ ՀԺԿ-ի ակտիվ ջանքերով խորհրդարանում ամբիոնի գրավման հրաշալի գործողություն կազմակերպվեց՝ արժանանալով հանրապետականների հակազդեցությանը:

Այսուհանդերձ ՀԺԿ-ն երբեք իր օրակարգից չի հանում իշխանական կարկանդակից օգտվելու հնարավորությունը, չնայած դրանից բույլտվություն ստանալու համար հանրապետականներին դիմելը գրեթե պարտադիր է: Այսպես՝ ցանկացած առիթով, երբ խորհրդարանում անհրաժեշտություն է առաջանում որեւէ հանձնաժողով ձեւավորել, ՀԺԿ-ական պատգամավորները մի իսկական բատրոն են սարքում, թե ինչու իրենց որեւէ տեղ չի տրվում ՀՀԿ-ին համարժեք: Պատճառաբանությունը միշտ նույնն է. «Միասնություն» խմբակցությունը դե յուրաքանչյուր պահպանվում է, ուրեմն իրենք իրավունք ունեն պահանջելու իրենց բաժին տեղերը:

Եթե այս կարգի հանձնաժողովների ձեւավորման առումով ինչ-որ տեղ դեռ կարելի է արդարացնել ՀԺԿ-ին՝ նկատի ունենալով ՀՀԿ-ի շատ կոշտ մոտեցումը, ապա որեւէ տրամաբանության չի ենթարկվում նույն սցենարով բարձրացված այն աղմուկը, թե հանրապետականները ՀԺԿ-ին տեղեր չտվեցին 6 տարածքային ընտրական հանձնաժողովների ձեւավորման ընթացքում: Ընտրական հանձնաժողովների ձեւավորումը զուտ քաղաքական բովանդակություն ունի, իսկ քաղաքականության մեջ մոտեցումների, շահերի բախումը հաշվի չառնել չի կարելի: Առավել եւս, երբ խոսքը վերաբերում է ընտրություններին եւ թեկնածուների պաշտպանության խնդիրներին: Սա զուտ քաղաքական պաստառի մասին: Եթե հարցը դիտարկելու լինենք մանրախնդրության տեսանկյունից, ինչը շատ բնորոշ է այս կարգի քաղաքական ուժերին, ապա ՀԺԿ-ի համար լավ կլիներ ոչ թե մտածել հանձնաժողովներ ընկնելու մասին, այլ առաջին հերթին՝ սեփական ներքին խնդիրները պարզաբանելու:

Այս կուսակցությունը, ինչպես նաեւ նրա լիդեր Ստեփան Դեմիրճյանը դեռեւս չեն հաստատել կոնկրետ պատասխանել այն հայտարարություններին, համաձայն որոնց Ս. Դեմիրճյանն իշխանությունների հետ մերձենալու փորձեր է անում: Այս առումով հասկանալի է՝ որեւէ իշխող ուժ, եթե անգամ «համերաշխ» գործունեության անցյալը մոռանաք, չի փորձի համագործակցել մի ուժի հետ, որի համար ճամբարից ճամբար թռիչքների վրա մարզվելը դառնում է կենսակերպ:

Այս ամենը հաշվի առնելով՝ առնվազն անազնիվ պետք է որակել այն խաղը, որը խաղում է ՀԺԿ-ն. մի ձեռքով ցեխ շպրտել ՀՀԿ-ի երեսին, մյուսով նրանից ընտրական հանձնաժողովում տեղեր մուրալ: Ոչ, ավելի ճիշտ՝ հոխորտալով պահանջել: Բացի այդ, միեւնույն նպատակներով համախմբված մյուս 12 կուսակցությունների նկատմամբ տարվող խաղը եւս անազնիվ է: Ի վերջո նույն դաշտում գործող ընդդիմադիր ուժերից մի քանիսն ընտրական հանձնաժողովներում տեղեր ստացել են: Եվ եթե խնդիրն ընտրությունները վերահսկելի պահելն է, ապա դա կարող է անել նաեւ այդ ուժերի միջոցով: Հակառակ պարագայում այն տպավորությունն է ստեղծվում, թե ՀԺԿ-ն այդ ուժերին չի վստահում: Միգուցե իսկապե՞ս չի վստահում...

Այս առումով ՀԺԿ-ի համար օրինակելի կարող է լինել իրենց մյուս «կեսի»՝ ԺԴԿ-ի կեցվածքը: Այս կուսակցությունը ՀՀԿ-ից, չնայած նախանձելի սերտ համագործակցությանը, պահանջատեր կեցվածք չընդունեց, ընտրական հանձնաժողովներում տեղեր չպահանջեց: Եվ քանի որ ՀՀԿ-ն սովոր չէ առանց «դիմումի» շնորհումներ կատարել, ԺԴԿ-ն, ինչպես ասում են, մնաց փշալարերից կախված: Սակայն հազիվ թե նորաստեղծ այս կազմակերպությունը համակերպվի այդ «կարգավիճակի» հետ: Եթե ոչինչ չի պահանջում, դա դեռ չի նշանակում, թե ՀՀԿ-ի հետ ներքին պայմանավորվածությունները բացառվում են: Այս պահին, սակայն, դժվար է ասել՝ կա՞ն նման պայմանավորվածություններ, թե՞ ոչ:

Սակայն վերջնական արդյունքում ԺԴԿ թե ՀՀԿ, ՀՀԿ թե ԺԴԿ՝ էական տարբերություններ չկան, դրա համար էլ այս կտրվածքով սրբեսներ ունեցողներ, հիստերիաներից տառապողներ չեղան:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ԳՅՈՒՄՐԻ

«Լրագրողների ներկայությունը օգնեց մեր աշխատանքին»

Ասում է պետական բուհերի քաղաքային ընդունող հանձնաժողովի նախագահը

Գյումրու պետական բուհերի այս տարվա ընդունելության քննությունների ավարտից երկու օր հետո՝ օգոստոսի 18-ին հրավիրած մամուլի ասուլիսում քաղաքային ընդունող հանձնաժողովի նախագահ Հայկազուն Ալվրցյանը եւ պատասխանատու քարտուղար Վահագն Շահբազյանը ներկայացրին քննաշրջանի արդյունքների նախնական, դեռեւս ոչ ավարտուն պատկերը: Ըստ այդմ, դիմորդների առաջադիմության ընդհանուր ցուցանիշը կազմել է 86,9 տոկոս: Հանձնաժողովի նախագահի արտահայտությամբ, վիճաբանելու չափ փոքր է եղել ստացած 20 միավորների թիվը (64): Մինչ քննությունների վերջին օրը եղել է գնահատականի 73 բողոքարկում, իսկ վերջին քննությունից հետո՝ եւս 6-ը: Նշված 73-ից 19-ի դեպքում գնահատականը վերանայվել է, ընդսմին 4-5 դեպքում բողոքարկված գնահատականը եղել է հաշվարկի մեխանիկական սխալի հետեւանք, որն ուղղվել է: Դարձյալ նախնական գնահատմամբ, մրցութային առավել մեծ լարվածությունը կլինի Գյումրու մանկավարժական ինստիտուտի անգլերեն լեզվի բաժնում եւ տնտեսագիտության ինստիտուտի երկու ֆակուլտետներում:

Գնահատելով քննությունների ընթացքը, քաղաքային ընդունող հանձնաժողովի նախագահը նշեց, թե արտառոց դեպքեր, կազմակերպական «վթարներ» տեղի չունեցան: Նա դրական համարեց ծնողների, դիտորդների եւ հատկապես զանգվածային լրատվամիջոցների ներկայացուցիչների հետ կատարված աշխատանքը, համագործակցությունը վերջիններիս հետ: «Մամուլը այս քննաշրջանում իր դրական դերը ունեցավ: Լրագրողների ներկայությունը, ուշադրությունը օգնեցին մեր աշխատանքին, նաեւ կարգուկանոնին, որի համար անձամբ ես շատ շնորհակալ եմ», ասաց պրն Ալվրցյանը: Նա հիմնականում օբյեկտիվ համարեց նաեւ քննությունների ընթացքի լուսաբանումը:

Պետական հանձնաժողովի նախագահը նաեւ խոստացավ նախարարությունում ներկայացնել ընդունելության քննությունների անցկացման կարգում առկա այն նկատված թերությունները, որոնք որոշ անտեղի կաշկանդումներ ու դժվարություններ են ստեղծում քննական գործընթացի վերահսկելիության հարցում: Իսկ ընդհանուր առմամբ՝ պրն Ալվրցյանը եւս այն կարծիքին է, որ այս քննական կարգը պետք է հիմնովին փոխվի:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԻՐԱՎԻՃԱԿ

Քաղաքական «Լուվրը» Հայաստանում

Եթե մտնեմ այն պատկերասրահը, որտեղ զետեղված են մեր քաղաքական ու պետական գործիչների դիմանկարները, մեկ անգամ ես կհամոզվեմ, որ շատ է խղճուկ ու անհամակրելի: Այստեղ չես գտնի մի դիմանկար, որի առջեւ կկանգնես հետեւյալ գնահատականով՝ ահա մեկը, ով նվիրված է ժողովրդին: Պատկերասրահում այդ դիմանկարները զետեղվել են բերես ոչ ժողովրդի կամով:

Թող լիներ երկրում գաղափարների պատերազմ անգամ, դա կհամարվեր լավագույնը, բայց մեզանում պատերազմը դուրս չի գալիս շահախնդրության ծիրից եւ մղվում է իշխանության մաս դառնալու նպատակով ընդամենը: Իսկ արժեքների ատրֆիան որքան էլ մեծ է, միեւնույն է, եվրախորհուրդը չի նկատի, քանզի անջրպետող վարագույրն ամենեւին թափանցիկ չէ: Գերագույն «ինչո՞ւ» այն է, թե ինչու չուզեցինք լավ ապրել ազգովին: Չէ՞ որ դրա հնարավորությունը կար:

Ցավոք, մի խումբ հայրենակիցներ իրենց բարձր դասեցին մյուսներից եւ առաջնորդվեցին «ամեն ինչ մեզ, իսկ մնացածին սա՛» (հայտնի եռամաս կոմբինացիան) կարգախոսով: Հասարակությունն է մեղավոր, որ թույլ տվեց լիբերալիզմը ոմանց համար դառնա փող եւ պաշտոն ձեռք բերելու միջոց, ոմանց համար՝ դժբախտություն: Մինչդեռ լիբերալիզմն արժեքների արժեքն է նորմալ երկրներում: Իմ խորին համոզմամբ՝ չարիքը լիբերալիզմը խեղաթյուրողների ու նենգափոխողների մեջ պետք է փնտրել, առաջին հերթին: Քանզի նրանք էին, որ ազատությունն ու անարխիան, շռայլությունն ու անբարոյականությունը դարձրեցին մի շաղախ, որից ժողովուրդն իրավացիորեն պետք է խորշեր:

Մոնեգյուներ եւ Կարդուլեսներ

Քաղաքական դաշտի բեւեռացումը բերել է սրան: Անհանդուրժողական կեցվածքը բնորոշ է ինչպես մոնեգյու-իշխանությանը, այնպես էլ կարդուլես-ընդդիմության թեւին: Անշուշտ, պայքարը գաղափարական չէ եւ կրում է ազգային ինչքի վերաբաշխման եւ իշխանություն ձեռք բերելու շահամոլական բնույթ: Քաղաքական գլադիատորներն առաջնորդվում են Ռիչարդ Երրորդի սկզբունքով: Կողմերից յուրաքանչյուրը կուրծք է ծեծում, թե ինքն է իրավացին ու արժանավորը: Շատերն էլ նման են քաջնազարների՝ «այդ ոնց է որ երկրի ղեկավարման գործն իրենց չեն վստահում» հոգեբանությամբ: Այսօր անհմաստ է վերլուծել, թե ընդդիմության որ թեւը (1-13, կամ 13-ից հետո) ինչ փաստարկներով է ներկայանում, քանզի վերջնահաշվում բոլորի ուզածն ու պահանջը նույնն են: Անհմաստ է նաեւ լուրջ համարել իշխանության արդարացումը, թե իրենք տակավին զբաղված են նախկին վարչախմբի թույլ տված սխալները շտկելով: Ճիշտն այն է, որ պետաիրավական համակարգն առաջընթաց չունի, օլիգարխի անտեսանելի ձեռքը գործում է, արտագաղթի շարունակությունը փաստ է, խաբկանքը դարձել է քաղաքական կատեգորիա, խորհրդարանն ու կառավարությունը թողնում են մասնավոր հիմնարկների տպավորություն: Այս կարծիքին է հասարակությունը: Ներկայումս սերն ու ատելությունը մեզանում հասել են ծաղկման գագաթնակետին: Ատելությունը ծնեց հայտնի ոճիրը, սերը՝ պոռնկություն (քաղաքական, թե սոցիալական): Մեզանում անգամ քաղաքական դաշինքները շահարկման ծնունդն են եւ ոչ սիրո կամ գաղափարի առհավատյա: Եվ այնուամենայնիվ, որպես հայ մարդ, կուզենայի մի բան՝ չլինի թե երկրում առկա անհանդուրժողականությունը ունենար վենդետային էտիլոգ, ինչպես որ եղավ մեկ անգամ:

Ընտրությունները որպես քաղաքական դոպինգ

Այս խթանիչի հիմնական բաղադրամասը իշխանության ձգտումն է, վարակվիր դրանով եւ «հրաշքներ» կգործեն: Իսկ վարակվածներ մեզանում շատ կան:

Երկրորդ եւ ոչ պակաս կարեւոր բաղադրամասը ընտրություններն են, որոնք գրգռում են բոլոր նրանց, ովքեր գինովցած են իշխանության գալու հեռանկարով: Ես չգիտեմ այդ դեղահաբը ինչպես է կոչվում, բայց գիտեմ, որ կա եւ առաջիկայում, ընտրությունների նախաշեմին մեր քաղաքական եւ կուսակցական գործիչների մեծ մասը կուլ կտա դրանից մի զգալի չափաբաժին եւ կնետվի առաջ: Քաղաքական այդ խթանիչը կներազդի վերջիններիս մտավոր ունակությունների վրա, եւ կսկսվեն քաղաքական այնպիսի գրացիաներ, շոուներ, ծրագրերի ներկայացում, «հանձարեղ» մտքերի, խոստումների տեղատարափ, որ երկրում մնացած ընտրազանգվածը հերթական անգամ կապշի:

Լավատեսության կամ հոռետեսության խնդիր չկա այստեղ, դրանք կեղծ ու հերթապահ ֆրազներ են, որոնք օգտագործվում են ինքնախաբկանքով զբաղվողների եւ ասելիք չունեցողների կողմից: Կա իրատեսականի ֆենոմենը, որից հաճախ խուսափում ենք գիտակցաբար թե անգետ: Օրինակ, ո՞նց հավատանք, թե ժողովրդավարությունը, երկրում կարգուկանոնի հաստատումը, կլանային համակարգի վերացումը կարճ ժամանակի հարց են: Կամ ո՞նց հավատանք, թե երբեւէ կբացահայտվի «27-ի» գործը: Միջազգային հռչակ ունեցող, կարծես 100-ից ավելի անգամ մարդասպան Ռադուեւի դաշը տեւեց մեկ ամսից մի փիչ ավելի, իսկ, ճիշտ է, սահմռկեցուցիչ, բայց այնքան բացահայտ «27»-ը շարունակում է մնալ հավերժական դաշի հավակնորդ:

Ասում ենք, թե երկիրը բռնել է վերելքի ուղին, երբ մեր իրական ուղին էլի արտագաղթն է: Արդ, ո՞ւմ կամ ինչի՞ն հավատանք: Հավատում ենք Աստծուն, բայց Տերը, ինչպես տեսնում ենք, չի զբաղվում քաղաքականությամբ՝ դա լիովին թողնելով մեզ:

Ժամանակի մոտեցում ունի հասարակությունը: Վերջինս ե՛ւ համոզված է, որ քաղաքականությունը անբարո գործ է, ե՛ւ դրանով զբաղվողներից պահանջում է էլ բարոյականություն, էլ ազնիվ կեցվածք, էլ հայրենասիրություն: Ի՞նչ ասես: Լինելու բան չէ, մանավանդ որ այդ «անբարո» գործով զբաղվողները էն գլխից են եղել այդպիսին: Հիմա ի՞նչ անենք, ո՞նց համոզենք մարդկանց, թե քիչ էլ սպասեք, ու ամեն ինչ լավ է լինելու: Ո՞վ կհավատա: Մինչդեռ ամեն բան պետք է սկսել քաղաքական դաշտը մաքրելուց, մի բան, որը գրեթե անհնարին է, քանզի կամովին հեռացողներ չկան: Ամբաստանվելիս, շատերը ցուլի պես կառչել են դաշտից ու ներկայանում են իբրեւ ազգային փրկիչներ: Ժողովուրդը սրանց ասում է «ո՛չ», սրանք պնդում են՝ այո, ժողովուրդը ասում է՝ սա սե՛ւ է, նրանք ասում են՝ սպիտակ է, ժողովուրդը սրանցից փախչում է, սրանք վազում են ժողովրդի հետեւից, վերջում էլ թքում նույն այդ ժողովրդի վրա:

Ամեն մարդ իր դերի մեջ է, ողորմած պարիս այս խոսքը, որ հավերը: Հասարակությունը դիտում է հերթական թատրոնը, հերթական անգամ թքում ու հեռանում:

Ներկա ընտրությունները հազիվ թե աչքի ընկնեն եւ լուրջ ազդեցություն թողնեն կուսդաշինքների խաղարկմամբ. դա արդեն արժեզրկվել է ու շատ է պարզունակ: Առաջիկայում շեշտն ավելի շատ կդրվի տեղեկատվական դաշտի բռնագրավման վրա: Պակաս կարեւոր դեր չի ունենա նաեւ արտերկրի հեղինակավոր անհատների աջակցումն առանձին կուսակցությունների կամ անձերի առաջ մղելու գործում: Այլ խոսքով, ներսի քաղաքական ուժերից երես թեքած պայմաններում մեզանում տպավորիչ ազդեցություն կարող են ունենալ քաղաքական լեգեոներները՝ իբրեւ անհատներ կամ պետություն (օրինակ, Ռուսաստանը կամ ԱՄՆ-ն):

Առհասարակ մեզանում շուկան դրսեւորվել է ոչ այնքան տնտեսության, որքան քաղաքական դաշտում: Դա չէ՞ պատճառը, որ Հայաստանում իշխանությունը համարվում է փող, փողը՝ իշխանություն: Եթե մեքենայի շարժիչը բենզինից բացի կարող է աշխատել նաեւ գազով, ապա այսօր փողին համարժեք իշխանությունն է:

Հիմա նորից ընտրությունների նախաշեմին ենք: Բայց ընտրություններից առաջ կա մեկ այլ ընտրություն, որը պետք է կայացնենք ինքնամեջ: Թույլ տա՞նք նորից մեզ ձեռք առնել, թե՞ ոչ: Այլապես նորից դեմ ենք տալու իրենց թեկնածուներին, «մեզ հետ» ընտրելու են նրանց եւ հետո «մունաք» են գալու հերթական անգամ, թե ձեր ընտրածն է, թող չընտրեիք: Ես կոմեդիան է, որ պետք է կրկնվի: Ես կոմեդիան է, որ չպետք է թողնել բեմադրվի: Այդ ոնց է, իշխանությունը կարողանում է մշակել վերարտադրության մեխանիզմ, հասարակությունը չի կարողանում դրա կանխման հակամեխանիզմը գտնել: Մինչդեռ այն կա: Այս խնդրի շուրջ է, որ այսօր պետք է մտածի հասարակությունը, զգոնաբար առաջադեմ հասարակական կազմակերպություններն ու կուսակցությունները, եթե, իհարկե, ուզում ենք, որ մեր «երկիրը» երկիր դառնա...

ՏԻԳՐԱՆ ԳԱՍՊԱՐԵՅԱՆ

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԱԽԱՇԵՄԻՆ

Հայկական լոտո

կերասրահում այդ դիմանկարները զետեղվել են բերես ոչ ժողովրդի կամով:

Թող լիներ երկրում գաղափարների պատերազմ անգամ, դա կհամարվեր լավագույնը, բայց մեզանում պատերազմը դուրս չի գալիս շահախնդրության ծիրից եւ մղվում է իշխանության մաս դառնալու նպատակով ընդամենը: Իսկ արժեքների ատրֆիան որքան էլ մեծ է, միեւնույն է, եվրախորհուրդը չի նկատի, քանզի անջրպետող վարագույրն ամենեւին թափանցիկ չէ: Գերագույն «ինչո՞ւ» այն է, թե ինչու չուզեցինք լավ ապրել ազգովին: Չէ՞ որ դրա հնարավորությունը կար:

Ցավոք, մի խումբ հայրենակիցներ իրենց բարձր դասեցին մյուսներից եւ առաջնորդվեցին «ամեն ինչ մեզ, իսկ մնացածին սա՛» (հայտնի եռամաս կոմբինացիան) կարգախոսով: Հասարակությունն է մեղավոր, որ թույլ տվեց լիբերալիզմը ոմանց համար դառնա փող եւ պաշտոն ձեռք բերելու միջոց, ոմանց համար՝ դժբախտություն: Մինչդեռ լիբերալիզմն արժեքների արժեքն է նորմալ երկրներում: Իմ խորին համոզմամբ՝ չարիքը լիբերալիզմը խեղաթյուրողների ու նենգափոխողների մեջ պետք է փնտրել, առաջին հերթին: Քանզի նրանք էին, որ ազատությունն ու անարխիան, շռայլությունն ու անբարոյականությունը դարձրեցին մի շաղախ, որից ժողովուրդն իրավացիորեն պետք է խորշեր:

Մոնեգյուներ եւ Կարդուլեսներ

Քաղաքական դաշտի բեւեռացումը բերել է սրան: Անհանդուրժողական կեցվածքը բնորոշ է ինչպես մոնեգյու-իշխանությանը, այնպես էլ կարդուլես-ընդդիմության թեւին: Անշուշտ, պայքարը գաղափարական չէ եւ կրում է ազգային ինչքի վերաբաշխման եւ իշխանություն ձեռք բերելու շահամոլական բնույթ: Քաղաքական գլադիատորներն առաջնորդվում են Ռիչարդ Երրորդի սկզբունքով: Կողմերից յուրաքանչյուրը կուրծք է ծեծում, թե ինքն է իրավացին ու արժանավորը: Շատերն էլ նման են քաջնազարների՝ «այդ ոնց է որ երկրի ղեկավարման գործն իրենց չեն վստահում» հոգեբանությամբ: Այսօր անհմաստ է վերլուծել, թե ընդդիմության որ թեւը (1-13, կամ 13-ից հետո) ինչ փաստարկներով է ներկայանում, քանզի վերջնահաշվում բոլորի ուզածն ու պահանջը նույնն են: Անհմաստ է նաեւ լուրջ համարել իշխանության արդարացումը, թե իրենք տակավին զբաղված են նախկին վարչախմբի թույլ տված սխալները շտկելով: Ճիշտն այն է, որ պետաիրավական համակարգն առաջընթաց չունի, օլիգարխի անտեսանելի ձեռքը գործում է, արտագաղթի շարունակությունը փաստ է, խաբկանքը դարձել է քաղաքական կատեգորիա, խորհրդարանն ու կառավարությունը թողնում են մասնավոր հիմնարկների տպավորություն: Այս կարծիքին է հասարակությունը: Ներկայումս սերն ու ատելությունը մեզանում հասել են ծաղկման գագաթնակետին: Ատելությունը ծնեց հայտնի ոճիրը, սերը՝ պոռնկություն (քաղաքական, թե սոցիալական): Մեզանում անգամ քաղաքական դաշինքները շահարկման ծնունդն են եւ ոչ սիրո կամ գաղափարի առհավատյա: Եվ այնուամենայնիվ, որպես հայ մարդ, կուզենայի մի բան՝ չլինի թե երկրում առկա անհանդուրժողականությունը ունենար վենդետային էտիլոգ, ինչպես որ եղավ մեկ անգամ:

Ընտրությունները որպես քաղաքական դոպինգ

Այս խթանիչի հիմնական բաղադրամասը իշխանության ձգտումն է, վարակվիր դրանով եւ «հրաշքներ» կգործեն: Իսկ վարակվածներ մեզանում շատ կան:

Երկրորդ եւ ոչ պակաս կարեւոր բաղադրամասը ընտրություններն են, որոնք գրգռում են բոլոր նրանց, ովքեր գինովցած են իշխանության գալու հեռանկարով: Ես չգիտեմ այդ դեղահաբը ինչպես է կոչվում, բայց գիտեմ, որ կա եւ առաջիկայում, ընտրությունների նախաշեմին մեր քաղաքական եւ կուսակցական գործիչների մեծ մասը կուլ կտա դրանից մի զգալի չափաբաժին եւ կնետվի առաջ: Քաղաքական այդ խթանիչը կներազդի վերջիններիս մտավոր ունակությունների վրա, եւ կսկսվեն քաղաքական այնպիսի գրացիաներ, շոուներ, ծրագրերի ներկայացում, «հանձարեղ» մտքերի, խոստումների տեղատարափ, որ երկրում մնացած ընտրազանգվածը հերթական անգամ կապշի:

Ասում ենք, թե երկիրը բռնել է վերելքի ուղին, երբ մեր իրական ուղին էլի արտագաղթն է: Արդ, ո՞ւմ կամ ինչի՞ն հավատանք: Հավատում ենք Աստծուն, բայց Տերը, ինչպես տեսնում ենք, չի զբաղվում քաղաքականությամբ՝ դա լիովին թողնելով մեզ:

Ժամանակի մոտեցում ունի հասարակությունը: Վերջինս ե՛ւ համոզված է, որ քաղաքականությունը անբարո գործ է, ե՛ւ դրանով զբաղվողներից պահանջում է էլ բարոյականություն, էլ ազնիվ կեցվածք, էլ հայրենասիրություն: Ի՞նչ ասես: Լինելու բան չէ, մանավանդ որ այդ «անբարո» գործով զբաղվողները էն գլխից են եղել այդպիսին: Հիմա ի՞նչ անենք, ո՞նց համոզենք մարդկանց, թե քիչ էլ սպասեք, ու ամեն ինչ լավ է լինելու: Ո՞վ կհավատա: Մինչդեռ ամեն բան պետք է սկսել քաղաքական դաշտը մաքրելուց, մի բան, որը գրեթե անհնարին է, քանզի կամովին հեռացողներ չկան: Ամբաստանվելիս, շատերը ցուլի պես կառչել են դաշտից ու ներկայանում են իբրեւ ազգային փրկիչներ: Ժողովուրդը սրանց ասում է «ո՛չ», սրանք պնդում են՝ այո, ժողովուրդը ասում է՝ սա սե՛ւ է, նրանք ասում են՝ սպիտակ է, ժողովուրդը սրանցից փախչում է, սրանք վազում են ժողովրդի հետեւից, վերջում էլ թքում նույն այդ ժողովրդի վրա:

Ամեն մարդ իր դերի մեջ է, ողորմած պարիս այս խոսքը, որ հավերը: Հասարակությունը դիտում է հերթական թատրոնը, հերթական անգամ թքում ու հեռանում:

Ներկա ընտրությունները հազիվ թե աչքի ընկնեն եւ լուրջ ազդեցություն թողնեն կուսդաշինքների խաղարկմամբ. դա արդեն արժեզրկվել է ու շատ է պարզունակ: Առաջիկայում շեշտն ավելի շատ կդրվի տեղեկատվական դաշտի բռնագրավման վրա: Պակաս կարեւոր դեր չի ունենա նաեւ արտերկրի հեղինակավոր անհատների աջակցումն առանձին կուսակցությունների կամ անձերի առաջ մղելու գործում: Այլ խոսքով, ներսի քաղաքական ուժերից երես թեքած պայմաններում մեզանում տպավորիչ ազդեցություն կարող են ունենալ քաղաքական լեգեոնները՝ իբրեւ անհատներ կամ պետություն (օրինակ, Ռուսաստանը կամ ԱՄՆ-ն):

Առհասարակ մեզանում շուկան դրսեւորվել է ոչ այնքան տնտեսության, որքան քաղաքական դաշտում: Դա չէ՞ պատճառը, որ Հայաստանում իշխանությունը համարվում է փող, փողը՝ իշխանություն: Եթե մեքենայի շարժիչը բենզինից բացի կարող է աշխատել նաեւ գազով, ապա այսօր փողին համարժեք իշխանությունն է:

Հիմա նորից ընտրությունների նախաշեմին ենք: Բայց ընտրություններից առաջ կա մեկ այլ ընտրություն, որը պետք է կայացնենք ինքնամեջ: Թույլ տա՞նք նորից մեզ ձեռք առնել, թե՞ ոչ: Այլապես նորից դեմ ենք տալու իրենց թեկնածուներին, «մեզ հետ» ընտրելու են նրանց եւ հետո «մունաք» են գալու հերթական անգամ, թե ձեր ընտրածն է, թող չընտրեիք: Ես կոմեդիան է, որ պետք է կրկնվի: Ես կոմեդիան է, որ չպետք է թողնել բեմադրվի: Այդ ոնց է, իշխանությունը կարողանում է մշակել վերարտադրության մեխանիզմ, հասարակությունը չի կարողանում դրա կանխման հակամեխանիզմը գտնել: Մինչդեռ այն կա: Այս խնդրի շուրջ է, որ այսօր պետք է մտածի հասարակությունը, զգոնաբար առաջադեմ հասարակական կազմակերպություններն ու կուսակցությունները, եթե, իհարկե, ուզում ենք, որ մեր «երկիրը» երկիր դառնա...

ՏԻԳՐԱՆ ԳԱՍՊԱՐԵՅԱՆ

ԱԲԽԱԶԻԱ

Հայերը վերադառնում են Արակիշ

Սկիզբը էջ 1

Արակիշի միջնակարգ դպրոցի տնօրեն Գեղանուշ Կանսուզյանը պատմում է, որ պատերազմի ժամանակ (1992 թ. օգոստոս-1993 թ. սեպտեմբեր) վրացական «Մխեդրիոնին» վեց ամիս նստել էր եւ դպրոցի շենքը դարձրել իր շտաբը: «Մենք շրջափակման մեջ էինք: Կռվից առաջ ունեինք 380 աշակերտ: Դպրոցը քարուքանդ արվեց, բայց մենք վերականգնեցինք, նոյեմբերի 3-ին, հաղթանակից մեկ ամիս անց, արդեն 23 աշակերտ էր հաճախում: 1996 թ. ունեինք 200 աշակերտ, այսօր համարյա 100», ասում է տկն Գեղանուշը:

«Երբ կռիվը վերջացավ, աբխազներն սկսեցին ասել, թե ինչո՞ւ ձեր հայերիդ տները մնացին կանգուն, դուք այնպես չտուժեցիք, ինչպես մենք: Կռվի ժամանակ վրացիներն ուզում էին մեր երիտասարդությանը հանել աբխազների դեմ, բայց չհաջողվեց: Մենք որոշեցինք գյուղի երիտասարդությանը հեռացնել Ռուսաստան, ապահով վայրեր: Հաղթանակից հետո գյուղացիները սկսեցին վերադառնալ Արակիշ: Բայց մեզ հանգիստ չէր տպաստում: Աբխազները սկսեցին կողոպտել տները, փող հավաքել, սկսեցին 100 ռուբլուց, հասցրին մինչեւ 2000: Ներխուժում էին տները եւ ասում այսքան փող ես տալու, ինչ ունես վերցնում-տանում էին: Ինչ ուզում անում էին», պատմում է Արակիշի գյուղապետ Գրիշա Աթմաջյանը:

Աբխազիայի Օչամչիրի շրջանն ունի հայկական երեք գյուղ՝ Արակիշ, Լաբրա, Աթարա Արմյանսկի, Օչամչիր քաղաքում 20-25 տուն հայ ընտանիք է մնացել: Վրաց-աբխազական պատերազմից հետո աբխազ ելուզակախումբը յոթ տարի շարունակ ասպատակել է շրջանի հայկական գյուղերը: «Ամենավատ վիճակում է Լաբրա գյուղը: Աթարա Արմյանսկին ժամանակին ուներ 2500 բնակիչ, այսօր 83 հայ ընտանիք է մնացել, մյուսներն այլազգի են: Մեր հաշվարկներով այսօր Արակիշում ունենք 1260 բնակիչ, որի 99 տոկոսը հայեր են: Մինչեւ պատերազմը Արակիշն ուներ 2500 հայ ընտանիք», ասում է գյուղապետ Աթմաջյանը: «Մի գիշերվա ընթացքում աբխազները թալանում էին 10-12 ընտանիք: Ուրիշ գյուղեր էլ էին մտնում, բայց առանձնապես մեր գյուղը տուժեց: Եթե այստեղ չլինեին Ալբերտ Կարոյանը, Գալուստ Տրապիզոնյանը, նրանց ընկերները, Արակիշը վաղուց չքացել էր», ասում է գյուղապետը:

Վրաց-աբխազական պատերազմի ընթացքում Աբխազիայի կողմից 260 հայ է զոհվել, 20 հայեր դարձել են Աբխազիայի հերոսներ: Դրանցից մեկը Գալուստ Տրապիզոնյանն է՝ մայրաքաղաք Սուխումում գործող հայկական բարեգործական, մշակութային «Կռունկ» միության նախագահը: «Կռունկը» զբաղվել եւ այսօր էլ զբաղվում է բարեգործությամբ՝ իր հնարավորությունների սահմաններում եւ մշակութային-կրթական գործունեությամբ: Աբխազիայում կա հայկական 41 դպրոց, ունենք «Ծովաշուշ» համույթը, օժանդակում ենք տեղի հայ շրջանավարտներին ընդունվելու Հայաստանի բուհեր: Ահա որոնք են մեր խնդիրները», ասում է պրն Տրապիզոնյանը եւ **«Ազգի»** միջոցով շնորհակալական խոսք փոխանցում ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարար Լեւոն Մկրտչյանին, նախարարության սփյուռքի բաժնի պետ Յուրա Նավոյանին: Վերջիններիս շնորհիվ է նաեւ, որ այսօր Աբխազիայի հայկական դպրոցներն սանում են դասագրքեր:

Աբխազիայում հայերի թիվը մոտ 70 հազար է, որից 22 հազարը Գագրայի շրջանում: «Գագրայում հայերն իրենց շատ լավ են զգում: Այսօր շրջանում ապրում են 22 հազար հայ, 8 հազար աբխազ, 7 հազար ռուս եւ մի քանի հազար այլազգի: Գագրայում են կազմավորվել Բաղրամյանի անվան առաջին եւ երկրորդ գումարտակները», ասում է պրն Տրապիզոնյանը:

Բացառությամբ Գալիի շրջանի, հայեր են բնակվում Աբխազիայի մյուս հինգ շրջաններում: Հայեր շատ կան մայրաքաղաք Սուխումում: Ինքնահռչակ հանրապետության խորհրդարանի հայազգի պատգամավոր Ալբերտ Հովսեփյանն ասում է, որ Աբխազիայի իշխանությունները լոյալ, համբերատար են այն ազգերի հանդեպ, ովքեր բնակվում են երկրում: «Դրա ապացույցը մի քանի տասնյակ հայկական դպրոցների առկայությունն է, որոնք սնվում են պետական բյուջեից: Եթե դրանցից մեկը փակվի, ապա մենք ենք մեղավոր: Սուխումում կա հայկական մեկ դպրոց՝ Հովի. Թումանյանի անվան միջնակարգը: Մայրաքաղաքի 2000 հայ մանուկներ հաճախում են ռուսական դպրոցներ», ասում է պրն Հովսեփյանը:

Աբխազիայում հայերը նյութապես վատ չեն ապրում, հողը բարեբեր է: Ցավոք, վրաց-աբխազական պատերազմից հետո Աբխազիայի եւ Հայաստանի կապը խզվել է, ճանապարհները փակ են: Երեւի այդ պատճառով է, որ աբխազահայերը հանրապետության տարածք ոտք դրած հային գրկաբաց են ընդունում: Օչամչիրի շրջանի Արակիշ գյուղի 80-ամյա բնակիչ Արշավիր Սինասյանը, որ մինչ հայրենականը մեկ տարի սովորել է Թբիլիսիում՝ Գրիգոր Խանջյանի կուրսում, ինձ չթողեց միայնակ հասնեմ Սուխում: Գյուղացիներից մեկին խնդրել էր «Ժիգուլիով» հասցնել մայրաքաղաք: Ճանապարհին անդադար հարցեր էր տալիս, ժպտում, ուրախանում: Խոստացա մյուս անգամ Աբխազիա գալուց իր մասին մի բան գրել:

Հիանալի ծերունի է:

ԱԶԳ

Միջազգային

ՈՐՈՒՍԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

«Էդուարդ Շեւարդնաձեն սոսկ զինվոր է կովկասյան խաղաստախտակին»

Լեոնիդ Իվաշովի հոդվածը «Սովետսկայա Ռոսիա» թերթում

ՈՂ ՁՈՒ գլխավոր շտաբի միջազգային հարցերով նախկին պատասխանատու, գեներալ-գնդապետ Լեոնիդ Իվաշովը «Սովետսկայա Ռոսիա» թերթի օգոստոսի 8-ի համարում «Կովկասյան ռազմավարություն» հոդվածում անդրադարձել է ռուս-վրացական հարաբերություններին: «Կարելի է անվերջ կշտամբել Շեւարդնաձեին չեչեն գրոհայինների հանդեպ հիմար դիրքորոշում ցուցաբերելու, հրապարակային հակառուսական քաղաքականության համար, համոզել, որ նրա որդեգրած գիծը վտանգավոր է, բայց, ավաղ, նա կովկասյան խաղաստախտակին խաղացող չէ, այլ ընդամենը զինվոր ինքնակամ տրված «շախմատիստներից» մեկին ծառայելու: Դրա արդյունքներից մեկն էլ այն է, որ Վրաստանի քիչ թե շատ առանցքային պետական կառույցներում վաղուց նստած են ամերիկացի, թուրք եւ նատոյական այլ խորհրդականներ: Օրինակ, պաշտպանության նախարար Թեւզաձեն ԱՊՀ-ի շրջանակներում, երկկողմ ֆորմատում, չի նախաձեռնում որեւէ քայլ, քանի դեռ չի ստանում խորհրդականների թույլտվությունը, որոնք նստած են ՊՆ շենքի չորրորդ հարկում», գրում է ռուս գեներալը:

Լեոնիդ Իվաշովը նկատում է, որ 1999 թ. ԵԱՀԿ Ստամբուլի գագաթաժողովում, որտեղ վճռվում էր Վրաստանում տեղաբաշխված ռուսական ռազմակայանների դուրսբերման հարցը, վրացական կողմից գլխավոր խաղացողը Շեւարդնաձեն չէր, այլ՝ տկն Օլբրայթը. «Հենց նա Իգոր Իվանովից պահանջեց տողերիս հեղինակին հեռացնել բանակցություններից»:

Ռուս գեներալը, անդրադառնալով վրացական բանակի աղեսալի վիճակին, ամերիկացիների օգնությամբ վրացական չորս գումարտակների պատրաստմանը, վերլուծականում գրում է. «Վրաստանն ամերիկացիներին անհրաժեշտ է որպես ցաստկահարթակ ռուսական եւ իրանյան նավթի վրա հարձակում կատարելու եւ կովկասյան տարածաշրջանում Ռուսաստանի դիրքերը թուլացնելու, ինչպես նաեւ Ադրբեջանի, Հայաստանի եւ կամակոր Իրանի վրա ճնշում բանեցնելու համար»:

«Իսկ ի՞նչ է հակադրում Ռուսաստանն ամերիկյան ռազմավարությանը, ո՞րն է նրա հակառազմավարությունը եւ կա՞ արդյոք նման հակառազմավարություն ընդհանրապես: Ռուսական իշխանությունները եւ քաղաքական էլիտան արդյո՞ք հասկանո՞ւմ են, որ չեչենական պատերազմը, Վրաստանի քաղաքականությունը եւ մարդու իրավունքների մասին Արեւմուտքի մտահոգություններն ընդհանուր ռազմավարության էությունն են, որի վերջնական նպատակը Հյուսիսային Կովկասը Ռուսաստանից կտրելն է եւ դրանից հետո պետության մասնատումը ցինիկ «շախմատիստ» Բժեզինսկու նախագծով: Այս տարվա մարտի 5-ին այդ «շախմատիստը», պատասխանելով իմ հարցին, թե հավատո՞ւմ է Ռուսաստանի մասնատման դրույթին, բացահայտ պատասխանեց. «Պարոն գեներալ, եղեք իրատես: Ամեն ինչ դրան է գնում», գրում է Իվաշովը՝ Բորիս Ելցինի քաղաքականությունը համարելով հակառուսական: «Պուտինի իշխանության գալով Ռուսաստանի վարքագիծը փոքր-ինչ փոխվեց, երեւան եկավ քաղաքականությանը նման ինչ-որ բան: Այցագրային կարգ մտցնելը, Աբխազիայում ռուսական խաղաղարար ուժերի դիրքերի ամրապնդումը փոքր-ինչ սթափեցրին Վրաստանի սանձարձակ առաջնորդին: Բայց իզուր չեն Շեւարդնաձեին ասում «ծեր աղվես», գրում է ռուս գեներալը:

Լեոնիդ Իվաշովը տալիս է բնական հարց. ինչո՞ւ ամերիկյան ռազմավարները, որոնք խաչակրաց արշավանք են հայտարարել իսլամական ահաբեկչությանը, ծայն չեն հանում Վրաստանի տարածքում ահաբեկիչների առկայության փաստի առթիվ եւ նույնիսկ չեն կշտամբում Շեւարդնաձեին՝ ահաբեկիչներին սիրահետելու համար: Պատասխանը բավական հեշտ է գտնել. «Իսլամ արմատականները եւ հյուսիսկովկասյան մաֆիոզ կլաններն այսօր Կովկասում ամերիկյան խաղաստախտակի թեթեւ ֆիգուրներ են: Հենց նրանք պետք է հայտարարեն Մոսկվայի ենթակայությանը չենթարկվելու մասին: Այնպես, ինչպես եղավ Չեչնիայի հետ Խասավյուրտի համաձայնագրից հետո»:

Իվաշովը զգուշացնում է, որ Ռուսաստանը ոչ մի դեպքում չպետք է ներխուժի Վրաստան, ռմբահարի Պանկիսի կիրճը, եթե նույնիսկ ամերիկացիները խնդրեն: Դա միայն կարագացնի Հյուսիսային Կովկասը Ռուսաստանից կտրելու գործընթացը, առաջ կբերի հակառուսական տրամադրություններ ոչ միայն Վրաստանում, այլեւ՝ Ռուսաստանում, եւ 2003-2004 թթ. ընտրություններում Ռուսաստանի արեւմտամետ ուժերին դրսեւորվելու լավ հնարավորություններ կտա: «ՈՂ ՁՈՒ գլխավոր շտաբը «բոլոր ժամանակների եւ ժողովուրդների մեծագույն ռազմավար» Կվաշնինի գլխավորությամբ այնպես կկազմակերպի օպերացիան, որ ոչ մի գրոհային չսպանվի, իսկ ռուսական եւ համաշխարհային ԶԼՄ-ները օրերով կպտտեն սպանված ծերերի եւ երեխաների մասին պատմող տեսաերիզները», գրում է ռուս գեներալը:

Իվաշովի կարծիքով, Ռուսաստանն ամեն դեպքում Վրաստանում կներքաշվի արկածախնդրության մեջ, կովկասյան աշխարհաքաղաքական նախագծի հեղինակների ծափահարությունների ներքո եւս մի քայլ կկատարի դեպի ինքնակործանում: «Ժամանակային առումով դա ըստ ամենայնի կհամընկնի Իրաքի եւ ողջ արաբական աշխարհի դեմ ամերիկա-իսրայելյան ագրեսիային: Այդ ժամանակ Ռուսաստանը կրկին կհայտնվի «իսլամական ահաբեկչության դեմ պայքարող մարտիկների» շարքում՝ ավելի ու ավելի կորցնելով ինքնուրույն դերը համաշխարհային քաղաքականության մեջ՝ դառնալով օբյեկտ օտար խաղում», այս հոռետեսությամբ է ավարտվում Իվաշովի վերլուծական հոդվածը «Սովետսկայա Ռոսիա» թերթում:

Ռ. Հ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ալիեւը վստահ է, որ ընդդիմությանը չի հաջողվի բոյկոտել հանրաքվեն

«Սահմանադրական բարեփոխումների հանրաքվեն բոյկոտելու ընդդիմության փորձերը դատապարտված են», հայտարարել է Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւն օգոստոսի 21-ին՝ Բաքվի բնակիչների հետ հանդիպման ժամանակ: Ըստ «Ինտերֆաքս» գործակալության, Ալիեւը հատուկ ընդգծել է այն հանգամանքը, որ երկրում միմիայն ընդդիմությունն է դեմ հանրաքվեին: Ադրբեջանի ղեկավարը վստահություն է հայտնել, որ օգոստոսի 24-ին կայանալիք հանրաքվեին կմասնակցի երկրի բնակչության մեծամասնությունը՝ հավանություն տալով սահմանադրության մեջ որոշակի փոփոխություններ մտցնելու իր նախաձեռնությանը: «Այդ բարեփոխումները կնպաստեն երկրում ժողովրդավարական գործընթացների խորացմանը, առավել հիմնավոր կպաշտպանեն քաղաքացիների իրավունքներն ու ազատությունները», նշել է Հ. Ալիեւը:

Վրաստանում ձերբակալված ճապոնացին չեչենների զինակիցն է

Ճապոնիայի արտգործնախարարությունը երեկ կտրականապես հրաժարվել է Մոսկվային որեւէ տեղեկություն հաղորդել Չեչնիայից Վրաստան անցնելուց հետո ձերբակալված մի ճապոնացու վերաբերյալ: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին տված հարցազրույցում ԱԳՆ աշխատակիցը մերժումը պատճառաբանել է «մասնավոր կյանքի եւ անձնական գաղտնիքի անձեռնմխելիության» սահմանադրական իրավունքով: Ճապոնացի պաշտոնյան այդուհանդերձ հավաստել է, որ իր հայրենակիցը կալանավորվել է օգոստոսի 18-ին եւ ներկայումս պահվում է Թբիլիսիի նախնական կալանքի խցերից մեկում: Նախօրեին վրացի իրավապահները հրապարակել էին ճապոնացու անունը. դա Օկայամա քաղաքի 24-ամյա բնակիչ Մինամի Հիրոսին է: Ըստ նախնական տվյալների, նա Պանկիսի կիրճով Վրաստան է անցել Չեչնիայից, որտեղ մարտնչում էր ծայրահեղականների հետ կողք-կողքի: Թբիլիսիի դատարանն արդեն եռամսյա նախնական կալանք է սահմանել. ճապոնացին առայժմ մեղադրվում է լոկ սահմանի անօրինական հատման մեջ:

Լուկաշենկո. «Պուտինը Ստալինից էլ վատն է»

Բելառուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն «կանխավ անընդունելի» է համարում դաշնային պետության կառուցման վերաբերյալ Ռուսաստանի ղեկավարության առաջարկությունները: Մինսկում Դաղստանի ղեկավար Մահմեդալի Մահմեդովի հետ հանդիպման ժամանակ Լուկաշենկոն խոստովանել է, որ դաշնային պետության ստեղծման հարցում խոչընդոտները շատ են: «Ռուսաստանի ղեկավարության առաջարկությունները բացահայտորեն անընդունելի են եւ վիրավորական», ասել է նա: Լուկաշենկոյի խոսքերով, «նույնիսկ Լենինի ու Ստալինի մտքով չէր անցել մասնատել Բելառուսը եւ ընդգրկել ՌՍՖՍՀ-ի կամ ՍՍՀՄ-ի կազմի մեջ»:

ՌԻԱ գործակալության տվյալներով, Լուկաշենկոն մերժել է նաեւ Եվրամիության նմանությամբ միավորվելու գաղափարը, երբ դաշնային խորհրդարանի ընդունած օրենքները ենթակա են անդամ երկրների խորհրդարանների հաստատմանը: Նրա կարծիքով, Ռուսաստանի ղեկավարության նպատակն է «թույլ չտալ Բելառուսի եւ Ռուսաստանի դաշինք», ուստի նման անընդունելի առաջարկներ է անում:

Լուկաշենկոն գտնում է, որ երկու պետությունների միավորման աշխատանքը պետք է շարունակվի դաշնային պետության ստեղծմանը վերաբերող պայմանագրի հիման վրա, որի ջատագովն էր Բորիս Ելցինը: Բելառուսի նախագահի խոսքերով, պայմանագիրը հարկավոր է դարձնել «գրավիչ, որպեսզի դրան ձգտեն միանալ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունները կամ գոնե Ուկրաինան»:

Մոլորակի բնակչության 1/4-ը զուրկ է էլեկտրաէներգիայից

Առաջարկվում են խնդրի լուծումներ

էներգիայի միջազգային գործակալության (ԷՄԳ) ավագ տնտեսագետ Ֆաթիհ Բիրոլը «էներգիան եւ աղքատությունը» վերնագրով հետազոտության հեղինակն է: Նրա աշխատությունը երեկ առաջին անգամ ներկայացվել է Փարիզում, կարելի է ասել՝ ճիշտ ժամանակին, քանի որ առաջիկա երկուշաբթի Հարավաֆրիկյան Հանրապետության Յոհաննեսբուրգ քաղաքում բացվում է մոլորակի տեւական զարգացմանը նվիրված 2-րդ գագաթաժողովը, որտեղ էլեկտրաէներգիայի եւ շրջակա միջավայրի հարցերը գլխավորների թվում են: Դրան մասնակցելու են 50 հազար պատվիրակներ եւ պետությունների շուրջ 100 ղեկավարներ:

Հետազոտությունն անցկացվել է Տնտեսական համագործակցության ու զարգացման կազմակերպության մեջ մտնող ԷՄԳ-ի նախաձեռնությամբ: Ֆաթիհ Բիրոլի տվյալներով, աշխարհի բնակչության 1/4-ը (1,6 մլրդ մարդ) զուրկ է էլեկտրաէներգիայից: Նրա կարծիքով, դա «ամոթալի եւ անընդունելի» երեւույթ է 21-րդ դարում: Քանզի էլեկտրականությունը զարգացման էական գործոններից է, որի հետեւանքներն զգալի են ոչ միայն շրջակա միջավայրում, այլեւ սոցիալական ոլորտում:

Աշխատության տվյալները եւ կանխատեսումները վկայում են, որ առաջիկա տարիներին մոլորակի աղքատ ու հետամնաց շրջաններում իրավիճակը դժվար թե բարելավվի: Եթե կտրուկ միջոցներ չձեռնարկվեն, ապա 2030 թ. էլեկտրաէներգիայից զուրկ անձանց թիվը շատ չի նվազի եւ կկազմի 1,4 միլիարդ՝ աշխարհի բնակչության 17 տոկոսը:

Հետազոտության նորույթն այն է, որ նշվում են էներգետիկ առումով առավել վատ վիճակում գտնվող շրջանները: Այսպես, էլեկտրաէներգիայից զուրկ ազգաբնակչության 80 տոկոսն ապրում է Սահարայից հարավ ընկած շրջաններում եւ Հնդկաստանում: Աֆրիկայի կենտրոնն ու հարավն առհասարակ աշխարհում էլեկտրաֆիկացման ամենացածր ցուցանիշն ունեն (23 տոկոս) ոչ միայն աղքատության, այլեւ բնակչության փոքր խտության պատճառով, ինչը թանկացնում է էլեկտրացանցերի ստեղծումը:

Էլեկտրաէներգիայից զուրկ բնակչության մեծ մասն ապրում է գյուղական շրջաններում: Աղքատությունն ստիպում է, որ 2,4 մլրդ անձինք որպես փոխարինիչ էներգակիրներ օգտագործեն փայտը, գյուղատնտեսական թափոնները եւ գոմաղբը: Դրանք օգտագործվում են թե խոհանոցում եւ թե ջեռուցման նպատակով: Նշվում է, որ այս իրավիճակը փոփոխման միտում չունի, այնպես որ 2020 թ. հիշյալ էներգակիրներից օգտվելու է 2,6 մլրդ մարդ:

Դրանց օգտագործումն առաջացնում է առողջապահական, սոցիալական եւ բնապահպանական խնդիրներ: Վերջինս հատկապես զգալի է մոլորակի համար, քանի որ զանգվածաբար անտառներ են ոչնչացվում: «Ֆիգարո» թերթի տվյալներով, էլեկտրաէներգիայից զուրկ բնակչության 4/5-ը ներկայումս ապրում է գյուղական շրջաններում:

Հետազոտության մեջ նաեւ առաջարկվում են հիմնախնդրի լուծման եղանակներ: Այսպես, գյուղական վայրերում նախընտրելի է էլեկտրականություն ստանալ, օգտագործելով վերականգնելի աղբյուրներ՝ արեգակի կամ քամու էներգիան եւ այլն: Իսկ քաղաքներում շեշտը դրվում է գազով կամ միջուկային վառելիքով գործող էլեկտրակայանների կառուցման վրա:

Պ. Ք.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Մայամիի օդանավակայանում գազից թունավորվել են տասնյակ մարդիկ

Մայամիի (Ֆլորիդայի նահանգ) օդանավակայանում երեկ անհայտ գազից թունավորվել է 43 մարդ: Սխտանիշներն էին ընչահեղձությունը, արցունքները եւ այլն: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ տուժածներին ցույց են տվել առաջին բուժօգնություն, բայց հիվանդանոց չեն տարել:

Օդանավակայանի աշխատակիցները միջազգային թռնահանգույցի երկրորդ հարկում հայտնաբերել են խեղդիչ գազի փոքր բալոն: Տագնապ է հնչեցվել այն բանից հետո, երբ դրա մոտով անցած մի կին անսպասելիորեն սկսել է հազալ:

Դեպքի վայր ժամանած թունանյութերի մասնագետների աչքերից արցունքներ էին հոսում, ընչելը դժվարացել էր: Տագնապի պատճառով 3 ժամով ընդհատվել է թռնահանգույցի աշխատանքը, հետաձգվել են մի շարք չվերթներ:

6 մլն չինացիներ էվակուացվում են հեղեղման վտանգի պատճառով

Չինաստանի իշխանությունները սկսել են 6 մլն բնակիչների տարհանումը Հունանի նահանգի Դունտինհու լճին հարող տարածքներից, քանի որ հեղեղման իրական սպառնալիք է ծագել: Ոյթեր գործակալության տվյալներով, լճում ջրի մակարդակը հասել է 34,5 մետրի, ինչը 2,5 մետրով գերազանցում է կրիտիկական նշագիծը:

Եթե Դունտինհու լիճը եւ այն սնուցող գետերը, մասնավորապես Յանցզին, դուրս գան ափերից, ապա կտուժեն ոչ միայն Հունանի մայրաքաղաք Չանշայի, այլեւ հարեւան Հուբայի նահանգի բնակիչները:

Ավելի վաղ կառավարությունը Հունանի նահանգում արտակարգ դրություն էր հաստատել եւ հավելյալ ուժեր հատկացրել ջրհեղեղի դեմ պայքարելու համար: 850 հազար կամավորներ եւ մոտ 400 զինվորներ փորձում են կանխել գետերի ու Դունտինհու լճի ջրերի հորդացումը:

Պ. Ք.

Մշակույթ

«Անարշալոյս Ամառ մը» վեպը ներկայացվեց լոսանջելեսահայ գրասեր հանրությանը

Հունիսի 26-ին Լոս Անջելեսի ՄՄՍ Պեկեթուրյան սրահում Օշին Քեշիշյանի հանդիսավարությամբ տեղի ունեցավ կանադահայ վիպագիր Հակոբ Խաչիկյանի «Անարշալոյս Ամառ մը» վեպի ներկայացումը լոսանջելեսահայ գրասեր հանրությանը: Թեմեյան մշակութային միության Լոս Անջելեսի մասնաճյուղի եւ Պոլսահայ միության համատեղ կազմակերպած հավաքին ներկա էին հեղինակը, գրաքննադատ Երվանդ Ազատյանը եւ բազմաթիվ հյուրեր:

Սամբուլում ծնված, Մոնրեալում ուսանած Հակոբ Խաչիկյանը բազմաթիվ գրքերի հեղինակ է, որոնցից առավել հիշարժան են Thomas, Battle of the Prophets եւ A Summer Without Dawn վեպերը: Ներկայացվող գիրքը «Անարշալոյս Ամառ մը», ունի համահեղինակակից հանձին Ժան Իվ Սուսի: Հեղինակակցությամբ գրելու պատճառը հրատարակիչն է. Խաչիկյանի լեզվամտածողությունն անգլերեն լինելով՝ պահանջվել է ֆրանսիացի հեղինակի միջամտություն: Վեպը նախապես (Կանադայում, 10 տարի առաջ) հրատարակվել է ֆրանսերեն, ապա գերմաներենով, իսպաներենով, անգլերենով, ռումիներենով եւ արաբերենով: Ընթացքի մեջ է ճապոներեն թարգմանությունը: Գիրքը մեծ հետաքրքրություն է առաջացրել եւ արժանացել լայն սպառման: Գրքի 12 հրատարակություններից վաճառվել է շուրջ քառորդ միլիոն օրինակ:

Գրաքննադատ Երվանդ Ազատյանը գնահատեց պատմավեպն իր վավերականությամբ հուզական-զգայականությամբ հանդերձ: Մանրամասնելով ստեղծագործության բովանդակությունը՝ Ազատյանն արժեւորեց վեպի պատմական եւ գեղարվեստական կողմերը:

Գրական փորձառությունն է, որ Խաչիկյանին հնարավորություն եւ համարձակություն է ընձեռել վեպի ժանրի մեջ տեղավորել Հայոց ցեղասպանության փաստագրական եղելությունը ողբերգական անցքերով, դրամատիկ իրավիճակներով, մռայլ ու ահասարսուռ պատկերներով:

Հ. Խաչիկյանի եւ Ժան Իվ Սուսի՝ դյուցազնավեպի չափանիշների հանող վեպը համեմատության մեջ է դրվում Ֆրանց Վերֆելի «Մուսա լեռան 40 օրը» ստեղծագործության հետ:

Պոլսահայ միության կոմից ողջույնի խոսք հղեց Սիմոն Աճիլաճը: Հոլիվուդի դերասան Պաք Գարթայանը ընթերցեց հատվածներ գրից: Երեկույթի մասնակիցները տպավորվեցին տաղանդավոր երգչուհի Անահիտ Ներսիսյանի գեղեցիկ կատարումներով (նվագակցում էր Լեւոն Աբրահամյանը):

Հեղինակը շնորհակալություն հայտնեց Թեմեյան մշակութային միությանը կազմակերպած հանդիպման համար, մեկնաբանեց վեպը գրելու անձնական դրդապատճառները, մղումները, ինչպես եւ թվեց քաղաքական ենթահող ստեղծելու նպատակը:

Մ. Ք.

Հակոբ Խաչիկյան

Երվանդ Ազատյան

Օշին Քեշիշյան

ԲՈՍՏՈՆ

Հայկական արվեստի բարեկամների ընկերությունը շարունակում է իր առաքելությունը

Իր 50-ամյա գործունեության ընթացքում երբեք չհրաժարվելով հանրությանը հայկական բարձրորակ երաժշտություն մատուցելու իր սկզբունքներից, «FACS» հայկական արվեստի բարեկամների ընկերությունը հունիսի 21-ին Բոստոնի սիմֆոնիկ երաժշտության դահլիճում կազմակերպել է իր ավանդական 51-րդ «Հայկական երեկոն Պոստսում», հաղորդում է «Միրոր ստեթթերի» ինտերնետային էջը: Այս անգամ Կանադայից հրավիրված է եղել ջութակահար Քեթրին Մանուկյանը, որն առաջին անգամ է ելույթ ունեցել Բոստոնի «Պոպս էս ոչեստրայ» նվագախմբի հետ, որ ղեկավարն է Քիթ Լոֆհարտը: Ծրագրի առաջին մասում հնչել են Ուիլյամսի, Ֆալլայի, Լյադովի եւ Սարասատեի ստեղծագործությունները: Երկրորդ մասում «Հայր մերից» եւ «Մեր հայրենիքից» հետո, տաղանդավոր ջութակահարը կատարել է Ալեքսանդր Հարությունյանի ջութակի կոնչերտոն, որը գրվել է Սոֆիական երկրաշարժի տպավորության տակ եւ նվիրված է ջութակահար Ռուբեն Սահարնյանին:

Քեթրին Մանուկյանը ելույթներ է ունեցել Հյուսիսային Ամերիկայի, Եվրոպայի եւ Ասիայի նշանավոր բեմերում: Վերջերս թողարկվել է նրա երրորդ CD-ն «Քնարականություն» վերնագրով, որն ընդգրկում է Խաչատրյանի, Կոմիտասի, Սայաթ Նովայի եւ այլ մեծերի ստեղծագործությունները: Ծնվել եւ մեծացել է երաժիշտների ընտանիքում: Ծնողները Բելգիայում ուսանած հայտնի ջութակահարներ են եղել: Հայրը՝ Հրաչ Մանուկյանը, եղել է նրա առաջին ուսուցիչը:

Քեթրինի ելույթը եղել է անթերի, հավասարակշռված, բծախնդրորեն նուրբ եւ զգացմունքներով հարուստ:

Համերգին հաջորդած ընդունելության ժամանակ «FACS»-ի նախագահ Ռոբերտ Ավագյանը ողջունել է ներկաներին, իսկ Քեթրին Մանուկյանն արտահայտել այդքան մեծ թվով հայրենակիցների շրջապատում լինելու իր բերկրանքը: Դիրիժոր Լոֆհարտը, առիթից օգտվելով, ներկայացրել է նվագախմբի 3 հայ անդամներին՝ Մարիոն Կեսիջյանին (ֆլեյտա), Էդուարդ Ավետիսյանին (կլարնետ) եւ Ռոնալդ Հարությունյանին (ֆագոտ):

Լրատվությունը տեղեկացնում է նաեւ, որ Հայկական արվեստի բարեկամների ընկերության հաջորդ մշակութային միջոցառումը տեղի է ունենալու նոյեմբերի 17-ին Բոստոնի համալսարանի «Հարիրի» դահլիճում: Ելույթ է ունենալու բարիտոն Օշին Գրիգորյանը, որին ընկերանալու է Նյու Յորքից Սֆոս Ռեդնուրը:

Ծրագրում՝ Բրամս, Մոցարտ, Ռավել, Կոմիտաս, Սայաթ Նովա, Կանաչյան եւ ուրիշներ: Երեկոյի ընթացքում մեծարվելու է ընկերության երկարամյա անդամներից Ջոն Բարոնյանը, եւ հայտարարվելու է Բոստոնի կոնսերվատորիայում Ռուբեն Գրիգորյանի անվան կրթաթոշակի հիմնադրման մասին:

Հ. Օ.

Լորիս Ճգնավորյանը «Ռոստամ եւ Սոհրաբ» է բեմադրում Թեհրանի «Միլադ» համերգասրահում

Օգոստոսի 22-ին, 23-ին, 24-ին եւ 25-ին նշանավոր հայ երգահան եւ դիրիժոր Լորիս Ճգնավորյանն Ավստրիայի սիմֆոնիկ նվագախմբի հետ Իրանի մայրաքաղաքի «Միլադ» համերգասրահում ըստ Շահնամեի բեմադրում է «Ռոստամ եւ Սոհրաբ» օպերան: Նախօրեին տված մամուլի ասուլիսում, ինչպես հաղորդում է «Թեհրան թայմս» օրաթերթը, Ճգնավորյանն ասել է. «Մի քանի տարի առաջ եմ սկսել գրել «Ռոստամ եւ Սոհրաբ» օպերան. Ֆիրդուսու գործը հասկանալուն ինձ օգնել են իրանցի երգահաններ Խալեդին, Էբադին եւ Թեհրանին: Օպերան բեմադրվել է մեկ անգամ Ավստրիայում»:

Հոլանդացի Անտոնի Հեյդվեյլը խաղում է Ռոստամ, էստոնուհի Յուհան Տալլան՝ Սոհրաբ, Ֆրանսուհի Դարյա Դաղվան Սոհրաբի մոր Թահմինեի դերը: Այս երկու երգիչները Հայաստանից են: Ընդհանուր առմամբ խումբը բաղկացած է 125 երգիչներից՝ Ավստրիա, Ֆրանսիա, Հայաստան, Հոլանդիա եւ Էստոնիա:

ՀԻՇՈՂՈՒԹՅԱՆ ԴԱՀՏ

Հազարավորներ վերհիշում են Էլվիսին՝ չիմանալով, որ նա ապրում ու շնչում է... Երեւանում

Տասնյակ հազարավոր երկրպագուներ անցյալ ուրբաթ օրվանից մինչեւ կիրակի Գրեյսլենդում (Մեմֆիս) հավաքվել էին նշելու ոոքի արքա Էլվիս Փրեսլիի մահվան 25-ամյակը: Աննպաստ եղանակը, որի պատճառով մեկ ժամով հետաձգվել էր միջոցառումը, չէր խանգարել մարդկանց հոծ բազմությանը վառած մոմերով այցելել նրա շիրիմին եւ առանձնատուն, որը նա վերջին անգամ թողել էր 1977 թ. օգոստոսի 16-ին եւ 42 տարեկանում թմրադեղերի ազդեցության տակ ուրսի կաթվածից մահացել: Ըստ ինտերնետային տեղեկությունների, այս օրերին ավելի քան 75 հազար մարդ այցելել է Մեմֆիս: Նրանց թվում Էլվիսի կինը՝ Պրիսիլան, դուստրն ու միակ ժառանգը՝ Լիզա Մարին, որը վերջերս ամուսնացավ դերասան Նիկոլաս Քեյջի հետ:

Բացի Մեմֆիսից, Ֆիլիպիններում եւ այլ երկրներում ու քաղաքներում Փրեսլիի տոնակատարություններ, կրկնօրինակումների մրցույթներ են տեղի ունեցել ռեկորդային թվով մարդկանց ներկայությամբ: Նրա լավագույն եւ մտերիմ ընկեր Ջոն Էդոսիսոն գիրք է հրատարակել նրա մասին: Ֆոքս, Յունվերսալ եւ Ռայնո ընկերությունները թողարկել են նրա մասնակցությամբ ֆիլմերի նոր DVD տարբերակներ եւ այլն:

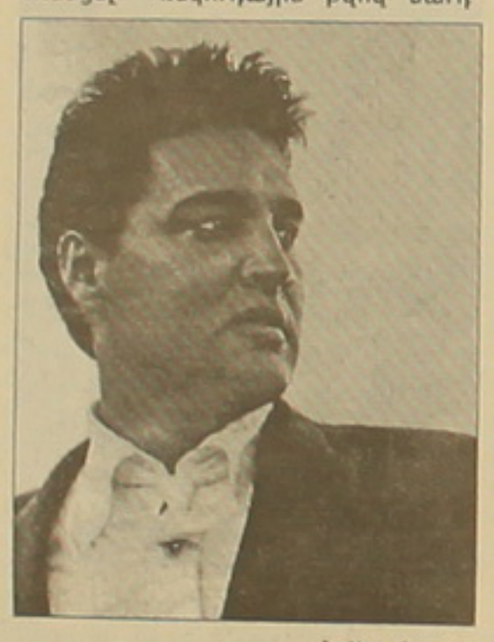

Էլվիս Փրեսլի

Մինչ մարդիկ ափսոսահի տարբեր անկյուններում նրա մասին հուշերով են ապրում, այստեղ՝ Երեւանում ապրում է մի երիտասարդ, որը «ընչում» է նրանով: «Սերս դեպի Էլվիսը սկսեց նրան երկրպագելուց: Այժմ նա դարձել է իմ կյանքի փիլիսոփայությունը: Երբ դու խորանում ես եւ լուրջ ուսումնասիրում նրան, Էլվիսը կուռքից վերածվում է մտերիմ անձնավորության», ասում է 18-ամյա Նարեկ Մակարյանը, որը ոչ միայն արտաքուստ է նման 60-70-ականների ոոք արքա Էլվիս Փրեսլիին, այլեւ ներքուստ՝ հոգեպես: «Ես իրոք զգում եմ իրեն եւ փորձում կատարելագործել ինչպես իմ շարժումներն, այնպես էլ երգի տոնայնությունը», ավելացնում է Նարեկը: Նրա սենյակը Փրեսլիին նվիրված մատուռի է նման: Ամեն մի անկյունում ինչ-որ բան հիշեցնում է 1977-ին մահացած ոոք գերաստղին, որն այս տարվա հունվարին 67 տարեկան էր լինելու: Մակարյանի սերը սկսվել է մի քանի վաստակի տեսագրություն դիտելուց: Մինչ այդ «Քուին» («Queen») խմբին է քանի հավանել: Այժմ նա երազում է համախոհներ գտնել եւ Երեւանում մի ակումբ հիմնել Էլվիսի անունով: Դրա համար նա բավականաչափ նյութեր հավաքել է՝ հոդվածներ, նկարներ, երիզներ, տեսագրություններ, մի խոսքով՝ այն ամենը, ինչ ձեռն է ընկել Էլվիսի մասին:

Նարեկ Մարգարյան

Նարեկն ապրել է Մոսկվայում, հետո տեղափոխվել Երեւան: Սկզբում այստեղ վերաբերմունքն իր նկատմամբ այնքան էլ նպաստավոր չի եղել: Ամաչել է իր արտաքինից, որովհետեւ մարդիկ սեւեռուն հայացքով են նայել, բայց այժմ, հատկապես երիտասարդների շրջանում, մեծ համակրանք է վայելում: «Տես ով է գալիս, ոոքի արքան: Ո՞վ է ասում, որ Էլվիսը մահացել է», ասում են նրանք՝ հավաքույթների ընթացքում խնդրելով, որ մի երգ երգի իրենց համար: Նրանք հիացական բացականչություններով են լսում Էլվիսի երգերի նրա կատարումները:

Շագալի կորած նկարը Սանկտ Պետերբուրգում է

Կրկին Սանկտ Պետերբուրգում է Մարկ Շագալի «Հին Վիտեբսկ» հանրահայտ էջուղը: Մասնավոր հավաքածուից առնված այդ նկարն ավելի քան մեկ տարի առաջ ցուցադրվել էր Նյու Յորքում եւ այնտեղ էլ անհետացել: Հետագայում նկարը հայտնաբերվեց Կանգասի նահանգի փոստային բաժանմունքներից մեկում, չհանձնված առաքումների մեջ:

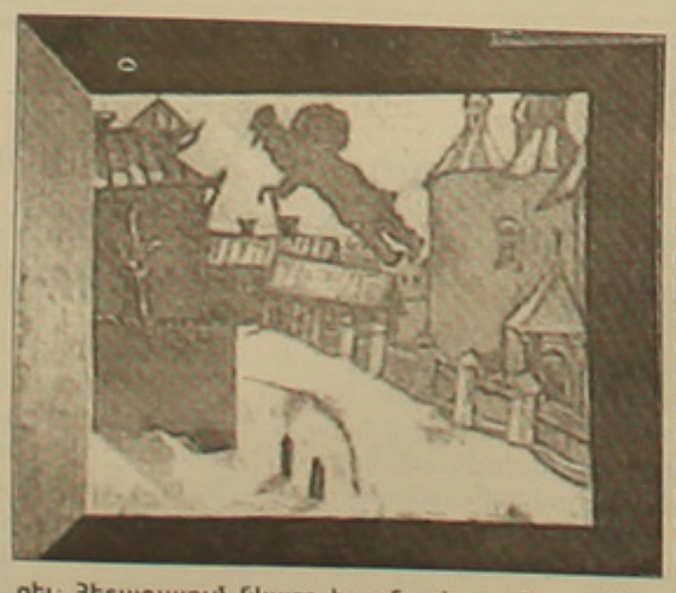

Նկարը Նյու Յորքի Հրեական թանգարանում ցուցադրվում էր Ռուսական թանգարանի եւ Տրետյակովյան պատկերասրահի մի շարք ստեղծագործությունների հետ մեկտեղ եւ անհետացել էր 2001 թ. հունիսին: «Դնի» թերթը տեղեկացնում է, որ գրեթե 7 ամիս նկարի որոնումներով զբաղվել են Նյու Յորքի ոստիկանական վարչությունը, ՀԴԲ արվեստի գողացված գործերի որոնման բաժինը, մասնավոր խուզարկուների մի ֆիրմա:

Կանգասի փոստային բաժանմունքի աշխատակիցներից մեկի ուշադրությունը գրավել էր հասցեատիրոջը չհանձնված մի տարօրինակ ծանրոց: Պարզվել էր, որ ծանրոցի վրա նույնիսկ հասցե չի նշված եւ չկան հատուկ նշումներ: Ավելի վաղ ինտերնետում անհայտ մեկն առաջարկել էր վերադարձնել նկարը՝ Մերձավոր Արեւելքում խաղաղության հաստատման դիմաց: Այդ ուղերձին եւ նկարին ծանոթ լինելով՝ փոստային ծառայողը կապվել էր ՀԴԲ-ի գործակալների հետ:

Ենթադրվում է, որ նկարը փոստում է հայտնվել, քանի որ առեւանգիչն իր տարօրինակ պահանջի բավարարման որեւէ հույս չի ունեցել: Նկարն ի վերջո վերադարձվեց Ռուսաստանին:

Էջուղն ապահովագրված է 1 մլն դոլարով: Մասնավոր հավաքածուի տիրոջ ցանկությամբ նկարը երկար ժամանակով ի պահ է հանձնված պետական Ռուսական թանգարանին:

Պ. Ք.

15-ամյա պատանին գոլի հեղինակ

«Փյունիկի» կազմում ընթացիկ մրցաշրջանում հաճախակի են խաղադաշտ դուրս գալիս տակավին պատանի ֆուտբոլիստներ 15-ամյա Ժորիկ Հովհաննիսյանն ու Էդգար Մանուչարյանը: Վերջինս «Արցախի» հետ խաղում բացեց իր գոլերի հաշիվը բարձրագույն խմբում: Սա յուրօրինակ ռեկորդ է: Մինչ այդ 15 տարեկանում ֆուտբոլիստներից եւ ոչ մեկին չէր հաջողվել ոչ միայն գոլ խփել, այլեւ հանդես գալ բարձրագույն խմբում: Էդգար Մանուչարյանը հայտավորված է «Փյունիկ-3»-ում եւ մասնակցում է նաեւ առաջին խմբի մրցաշարին, որտեղ աչքի է ընկնում արդյունավետ խաղով: Ընդհանրապես Էդգարն օժտված է ռմբարկուի հիանալի հատկանիշներով՝ դեռեւս պատանեկան թիմերում խաղալիս ցուցաբերելով բարձր արդյունավետություն: Կարծում ենք, որ ռմբարկուի իր հատկանիշները Էդգարը կդրսեւորի նաեւ բարձրագույն խմբում հանդես գալիս: Համենայն դեպս, պատանի ֆուտբոլիստն իրեն վստահ է զգում տարիքով մեծ մրցակիցների հետ մրցապայքարում:

Ինչպես վերը նշեցինք, Էդգարն առաջին ֆուտբոլիստն է, որին հաջողվեց 15 տարեկանում գոլ խփել: Իսկ ինչպիսի՞ն են ռեկորդային ցուցանիշները տարբեր տարիքների համար: Ֆուտբոլասերները դրանց կարող են ծանոթանալ ստորեւ բերված աղյուսակից: Նշենք, որ ռեկորդների մեծ մասը գրանցվել է 1992 թ. ՀՀ անդրանիկ առաջնությունում եւ մինչ օրս մնացել է անգերազանցելի: Պատճառն այն է, որ 1992 թ. առաջնությանը մասնակցած 24 թիմերի խաղամակարդակների տարբերությունը զգալի էր, որի արդյունքում բարձր էր առաջնության արդյունավետությունը: Բացի այդ էլ, անցկացրած խաղերի մեծ քանակը (34) եւս նպաստում էր ռմբարկուների բարձր ցուցանիշներին: Ուսումնասիրելով տարիքային ռեկորդները, կարելի է վստահորեն նշել, որ դրանցից առնվազն մեկը կգերազանցվի: Խոսքը 23 տարեկանում Արսեն Ավետիսյանի սահմանած ռեկորդի մասին է (22 գոլ): Այն կարող է գերազանցել առաջնության լավագույն ռմբարկու Արման Քարամյանը, որն անցկացրած 8 խաղում խփել է 12 գնդակ: Կարծում ենք, մնացած 13 հանդիպումներում նրա համար դժվար չի լինի խփել եւս 11 գնդակ: Խորեն Հովհաննիսյանի 38 տարեկանում սահմանած ռեկորդը գերազանցելու հիանալի հնարավորություն ուներ Սամվել Նիկոլյանը: Նա «Լեռնագործում» առաջին 6 հանդիպումներում խփեց 3 գնդակ եւ... հրաժեշտ տվեց թիմին: Առայժմ հայտնի չէ, թե երկրորդ շրջանում նա հանդես կգա՞ որեւէ թիմում: Առաջնության ամենատարեց ֆուտբոլիստն էլ՝ «Արցախի» 41-ամյա հարձակվող Արկադի Հակոբյանը, կարող է ռեկորդ սահմանել՝ խփելով 2 գնդակ: Առայժմ նա չի բացել իր գոլերի թիվն ընթացիկ առաջնությունում:

Տարիքը	Ֆուտբոլիստը	Անունը	Գոլերի քանակը	Թվականը
15	Էդգար Մանուչարյան	«Փյունիկ»	1	2002
16	Ռոմիկ Խաչատրյան	ԲՄՍ «Արայի»	2	1994
17	Արամ Ոսկանյան	«Մալաթիա»	11	1992
18	Արթուր Քոչարյան	«Մալաթիա»	23	1992
19	Պետիկ Գեւորգյան	«Քասախ»	23	1992
20	Արա Հակոբյան	«Արաքս»	21	2000
21	Արսեն Ավետիսյան	ՀՍԸՄ	39	1994
22	Մկրտիչ Հովհաննիսյան	«Կանաչ»	23	1992
	Անուշավան Փահլեւանյան	«Ցեմենտ»	23	1994
23	Արսեն Ավետիսյան	«Փյունիկ»	22	1996
24	Կարեն Մարկոսյան	«Արարատ»	29	1992
25	Գեղամ Հովհաննիսյան	«Վան»	28	1992
26	Գեղամ Հովհաննիսյան	ՀՍԸՄ	26	1993
27	Անդրանիկ Հովսեփյան	«Բանանց»	26	1993
28	Ատոմ Բարսեղյան	«Բանանց»	34	1992
29	Էդուարդ Վերանյան	«Կիլիկիա» «Սյունիք»	26	1992
30	Սարգիս Կարապետյան	«Շիրակ»	12	1993
	Սարգիս Նազարյան	«Զվարթնոց»	12	2001
31	Սերգեյ Հայրբաբամյան	«Կիլիկիա» «Իմպուլս»	28	1992
32	Հովհաննես Թումբարյան	«Ցեմենտ»	24	1993
33	Սամվել Նիկոլյան	«Շիրակ»	11	1997
34	Ռաֆայել Հակոբյան	«Իմպուլս»	29	1992
35	Գուրգեն Միհայելյան	«Նիգ»	12	1992
	Հովհաննես Թումբարյան	«Ցեմենտ»	12	1996
36	Սամվել Նիկոլյան	«Միկա»	15	2000
37	Խորեն Հովհաննիսյան	ՀՍԸՄ	17	1992
38	Խորեն Հովհաննիսյան	ՀՍԸՄ	5	1993
39	Սամվել Ավագյան	«Իմպուլս»	3	1993
40	Ռոբերտ Հարությունյան	«Կանաչ»	6	1992
41	Նազար Պետրոսյան	«Կոտայք»	1	1992
	Էդուարդ Հարությունյան	«Կոտայք»	1	1992
	Էդիկ Ասոյան	«Նաիրի»	1	1992
	Ռոբերտ Հարությունյան	«Կանաչ»	1	1993
42	Ռոբերտ Հարությունյան	«Կանաչ»	1	1994

ՇԱԽՄԱՏ

Հաղթողները երեխա են

Աբու Դաբիում անցկացվեց շախմատային փառատոն, որին մասնակցում էին 46 շախմատիստներ: Նրանց թվում էին ռուսաստանցի գրոսմայստերներ Միխայիլ Ուլիբինը, Եվգենի Գլեյզերովը, Էլմար Մագերամովը, Ռուֆաթ Բաղիրովը, Շուկրաս Սաֆինը եւ ուրիշներ: 9 տուրից բաղկացած մրցաշարում բոլորից հաջող հանդես եկան Ուլիբինը, Գլեյզերովը եւ Սաֆինը, որոնք 6,5-ական միավորով դարձան հաղթողներ: Ընդ որում, ավարտական տուրում հանդիպեցին Գլեյզերովն ու Ուլիբինը՝ պարտիան ավարտելով ոչ-ոքի: Սաֆինը հնարավորություն ուներ գերազանցելու նրանց, սակայն նա էլ ոչ-ոքի ավարտեց հանդիպումը էլմար Մագերամովի հետ: Վերջինս Սերգեյ Արխիպովի, Էսսամ Էլգինդիի, Վիկտոր Կոմլյակովի եւ Վլադիմիր Դոբրովի հետ 6 միավորով բաժանեց 4-8-րդ տեղերը:

ՄՐՑԱՊԵՊ

Սիչովը հեռանում է «Սպարտակից»

Մոսկվայի «Սպարտակի» եւ ՌԴ հավաքականի ֆուտբոլիստ Դմիտրի Սիչովն իմնական խզել է ակումբի հետ մինչեւ 2006 թ. կնքած պայմանագիրը եւ հեռացել թիմի մարզաբազայից: Ըստ տարածված լուրերի, նա պատրաստվում է պայմանագիր կնքել Դոնեցկի «Շախտյորի» կամ Կիեւի «Դինամոյի» հետ: Սիչովի նման քայլը խիստ վրդովեցրել է «Սպարտակի» գլխավոր մարզիչ Օլեգ Ռոմանցեւին, որին տեղափոխել են հիվանդանոց: Ակումբի ղեկավարությունը դիմել է ՌԴ ֆեդերացիայի կարգապահական կոմիտեին՝ Սիչովին որակազրկելու պահանջով:

Կուրաչի աշխարհի առաջնությունը Երեւանում

Օգոստոսի 30-ից սեպտեմբերի 2-ը մայրաքաղաքի «Դինամո» մարզադահլիճում կանցկացվի ուզբեկական ըմբշամարտ՝ կուրաչ աշխարհի առաջնությունը: Այս մասին որոշումն ընդունվել էր անցած տարվա օգոստոսին Բուդապեշտում մարզաձեւի միջազգային ֆեդերացիայի կոնգրեսում: Հայաստանից բացի, հայտ էին ներկայացրել նաեւ Իրանը եւ Թուրքիան: Առաջնությանը կմասնակցեն աշխարհի բոլոր մայրցամաքների 37 երկրների շուրջ 200 մարզիկ-մարզուհիներ: Բնականաբար, ամենաներկայացուցչական մարզական պատվիրակությունը Ուզբեկստանինն է լինելու: Այն գլխավորելու է երկրի նախագահ Իսլամ Քարիմովի խորհրդականը: Պատվիրակության կազմում ընդգրկվել են նաեւ Ուզբեկստանի արտգործնախարարը, ԱՕԿ-ի նախագահը, սպորտվարչության պետը, պատշգամբ այլ անձիք, մեծ թվով լրագրողներ ու մարզասերներ, ընդհանուր առմամբ շուրջ 500 մարդ:

Մրցաշարի կազմակերպման հետ կապված ծախսերի գերակշռող մասը ստանձնել է մարզաձեւի միջազգային ֆեդերացիան: Հայաստանի ֆեդերացիան պետք է աղահովի մրցաշարի գովազդումը, հոգա մասնակիցների հյուրանոցային ու տրանսպորտային ծախսերը: Ի դեպ, մարզական պատվիրակություններն իջեւանելու են «Երեբունի» հյուրանոցում, իսկ բարձրաստիճան հյուրերը «Մետրոպոլում», որտեղ կազմակերպվելու են նաեւ համաժողովներ:

Մրցումների օրերին կկազմակերպվի նաեւ բիզնես-ֆորում, որի մասնակիցները կծանոթանան Հայաստանի արտադրական ձեռնարկություններին:

Աշխարհի առաջնությունն անցկացվելու է տղամարդկանց չորս (73, 81, 90 կգ եւ բացարձակ քաշային կարգ) եւ կանանց երեք (52, 63 կգ եւ բացարձակ քաշային կարգ) քաշային կարգերում: Մեր հանրապետության ներկայացուցիչները, որոնք հիմնականում ձյուդոյի հավաքականի անդամներն են, կմասնակցեն քաշային բոլոր կարգերում:

Աշխարհի չեմպիոնը սկսեց պարտությամբ

Օգոստոսի 21-ը ՖԻՖԱ-ի նախաձեռնած ընկերական հանդիպումների հերթական օրն էր: Կայացավ 29 խաղ: Գլխավոր անակնկալը մատուցեցին աշխարհի հնգակի չեմպիոն Բրազիլիայի հավաքականի ֆուտբոլիստները, որոնք սեփական հարկի տակ 0-1 հաշվով զիջեցին պարագվայցիներին: Անակնկալ էր նաեւ ուկրաինացիների պարտությունը Կիեւում՝ Իրանի հավաքականից: Խաղի 56-րդ րոպեին Դահեիի խփած միակ գոլը վճռեց խաղի ելքը: Այդ խաղում ուկրաինացիների կազմում բացակայում էին առանցքային մի քանի խաղացողներ Շեւչենկոյի գլխավորությամբ: Վերջինս Բելգիայում օրերս ծնկի վիրահատման է ենթարկվել եւ նրա մասնակցությունը Հայաստանի հավաքականի հետ ընտրական խաղին խիստ կասկածելի է: Թեեւ խաղից հետո կայացած մամուլի ասուլիսում Լեոնիդ Բուրյակը հայտնել է, որ Շեւչենկոյի հետ հույսեր է կապում: Ուկրաինայի հավաքականի գլխավոր մարզիչը հեռախոսազրույց է ունեցել Շեւչենկոյի հետ, որն իրեն լավ է զգում: Ըստ բուժող բժշկի, 10 օր անց կարելի կլինի ճշգրիտ ասել, թե արդյոք կմասնակցի՞ Շեւչենկոն Հայաստանի հավաքականի հետ հանդիպմանը, թե՞ ոչ:

Իրանի ընտրանու հետ խաղում ուկրաինացիները հանդես են եկել հետեւյալ կազմով. Շովկովսկի, Կորմիլցեւ, Սկրիպնիկ, Տիմոշչուկ, Պոպով, Սուսոլիտին (Իվանով, 39), Կոնովալով (Սերեբրենիկով, 74), Բախարեւ (Կալինիչենկո, 57), Զուբով, Վորոբեյ, Ռեբրով (Մելաշչենկո, 57):

Ընտրական խմբում Հայաստանի մյուս մրցակիցները եւս խաղեր անցկացրին. Հունգարիա-Իսպանիա 1-1, Հս. Իռլանդիա-Կիպրոս 0-0, Ռումինիա-Հունաստան 0-1: Լատվիացիները, որոնք հրաժարվել էին Հայաստանի հավաքականի հետ հանդիպելուց, արտագնա խաղում 2-4 հաշվով զիջեցին բելառուսներին: Ռուսաստանի հավաքականը Մոսկվայում ոչ-ոքի ավարտեց հանդիպումը ավեղների հետ: Հաշիվը 61-րդ րոպեին բացեց ռուսաստանցի Կերժակովը, ավելացված ժամանակում Իբրահիմովիչը ավեղներին փրկեց պարտությունից: Մնացած հանդիպումների արդյունքներն այսպիսին են. Վենեսուելա-Բոլիվիա 2-0, Ադրբեջան-Ուզբեկստան 2-0, Էստոնիա-Մոլդովա 1-0, Ֆինլանդիա-Իռլանդիա 0-3, Նորվեգիա-Հոլանդիա 0-1, Եգիպտոս-Ուգանդա 2-0, Ալժիր-Կոնգո 1-1, Ֆարերներ-Լիխտենշտեյն 3-1, Թուրքիա-Վրաստան 3-0, Լիտվա-Իսրայել 4-2, Բուլղարիա-Գերմանիա 2-2, Լյուքսեմբուրգ-Մարոկկո 0-2, Մակեդոնիա-Մալթա 5-0, Լեհաստան-Բելգիա 1-1, Խորվաթիա-Ուելս 1-1, Բոսնիա-Հարավսլավիա 0-2, Չեխիա-Սլովակիա 4-1, Շվեյցարիա-Ավստրիա 3-2, Իտալիա-Սլովենիա 0-1, Թունիս-Ֆրանսիա 1-1, Շոտլանդիա-Դանիա 0-1, Իսլանդիա-Անդորրա 3-0:

Եգիպտոսում վախճանվել է Աղվան Եղիազարյանը

Կահիրեի իր բնակարանում սրտի կրկնակի տագնապից 60 տարեկանում վախճանվել է եգիպտոսի հունահռոմեական ըմբշամարտի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ, հայաստանցի Աղվան Եղիազարյանը, հաղորդում է եգիպտահայ համայնքի «Արեւ» օրաթերթը՝ լուրը քաղելով «Ալ-Ահրամ» արաբական ճանաչված թերթից: Եղիազարյանը եգիպտոսի հավաքականի ղեկավարությունը ստանձնել էր 1994-ի փետրվարին: Անցած ութ տարիներին հավաքականն աննախադեպ հաջողություններ է արձանագրել ինչպես արաբական, այնպես էլ աֆրիկյան եւ միջազգային մրցաշարերում: Եգիպտացի ըմբշամարտիկներն արժանացել են բազմաթիվ մեդալների: Նրան համարել են եգիպտոսի ըմբշամարտի միության կողմից հրավիրված լավագույն օտարազգի մասնագետը: Մահվանից անմիջապես առաջ եգիպտացի իր գործընկերոջ հետ պատրաստելիս է եղել Գերմանիայում կայացած «Թմոնդ» մրցաշարում եգիպտոսի հավաքականի հաղթանակների տեղեկագրությունը՝ ներկայացնելու համար եգիպտոսի ըմբշամարտի միությանը:

Հ. Ծ.

Բյելսան մնաց իր պաշտոնում

Ֆուտբոլի Արգենտինայի ֆեդերացիան երկարաձգել է հավաքականի գլխավոր մարզիչ Մարսելո Բյելսայի հետ պայմանագրի ժամկետը: Նա հավաքականի մարզչի պաշտոնին հավակնող միակ թեկնածուն էր այն բանից հետո, երբ երկրի երիտասարդական հավաքականի մարզիչ Ժոզե Պեկերմանը հրաժարվել էր մասնակցել ընտրությանը:

Այսպիսով, Բյելսան դարձավ արգենտինացի առաջին մարզիչը, որը մնաց իր պաշտոնում, թեեւ հավաքականն աշխարհի առաջնությունում անհաջող հանդես եկավ: Նա հավաքականի գլխավոր մարզչի պաշտոնում 1998 թ. փոխարինեց Դանիել Պասարելային: Նրա գլխավորությամբ արգենտինացիները զգալի առաջընթաց արտրեցին, հաջողությամբ հաղթահարեցին աշխարհի առաջնության ընտրական մրցափուլը՝ 18 հանդիպումներում կրելով ընդամենը մեկ պարտություն: Բացի այդ, ընկերական հանդիպումներում արգենտինացիները հաղթել էին Իտալիայի եւ Գերմանիայի հավաքականներին: Սակայն ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունում Բյելսայի սաները չկարողացան հաղթահարել նախնական փուլի արգելքը:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԳԻՏԱԿԱՆ

Նոր համաձուլվածքը թույլ կտա խնայել ավտոմեքենայի վառելիքը

Այսօրվայի նահանգի Հանթսվիլ քաղաքում գտնվող NASA-ի տիեզերական թռիչքների կենտրոնում մշակվել է նոր գերամուր համաձուլվածք, որը թույլ կտա նվազեցնել ներքին այրման շարժիչների բանեցրած գազերի արտանետումները, ինչպես նաև կրճատել վառելիքի սպառումը: «Սիթիսֆլայթնաու» ինտերնետային էջը տեղեկացնում է, որ նոր նյութի ստեղծմանն ուղղված աշխատանքներն սկսվել էին 7 տարի առաջ, ավտոմոբիլաշինական խոշոր ընկերություններից մեկի պատվերով, որին անհրաժեշտ է եղել այլընտրանքային համաձուլվածք էր հարկավոր ներքին այրման շարժիչների մխոցների պատրաստման համար:

Ստեղծված «MSFC-398» համաձուլվածքը հանգիստ դիմանում է ըստ Ֆարենհայթի 500-700 աստիճան ջերմությունը: Մասնավորապես 600 աստիճանի պայմաններում 3-4 անգամ ավելի դիմացկուն է, քան սովորական այլումինե համաձուլվածքները: Ընդսմին, նոր նյութի մեկ ֆունտի գինը 1 դոլարից պակաս է:

«MSFC-398»-ը իդեալական նյութ է բարձր ջերմաստիճաններում գործող մխոցների, հաղորդակների, ռոտորների եւ մեքենաների այլ մասերի պատրաստման համար: Դրա կիրառությունը թույլ կտա բարելավել շարժիչների բնութագրերը՝ իջեցնել քաշը, ավելացնել ծառայության ժամկետը եւ հուսալիությունը: Նոր նյութը պատրաստված է պեսական երկու արտնագրերով, իսկ դրա արտադրության բուն տեխնոլոգիան՝ միջազգային արտոնագրով:

Պ. Ք.

JOB OPPORTUNITY

HSBC Bank Armenia cjsc is looking for an outstanding candidate with excellent potential for a managerial position within our Commercial Banking Division.

Main duties:

- Analyzing, assessing and verifying financial and management information of potential customers
- Management of existing credit portfolio
- Identifying sound potential new business opportunities and growing existing customers facilities
- Controlling and monitoring property valuations
- On-going customer relationship management

Required qualifications:

- University Degree (preferably in Business Administration, Economics, Banking or Finance)
- Fluent spoken Armenian, English and Russian
- Excellent written English

This is a rare opportunity for an individual of outstanding competency to join HSBC in an executive position. For the right candidate future opportunities within HSBC will only be limited by the desire to succeed through teamwork, leadership and a high quality of work.

If you are interested in applying for this position and have the required qualifications, please deliver your resume to HSBC Bank Armenia cjsc by 06 September 2002 from 9.30 till 16.00. Successful applicants will be invited for tests and interviews.

Our address is: **9 Vazgen Sarkissian st. Yerevan**
Tel. **54 29 59**
e-mail: levonlevonyan@hsbc.com

HSBC
The world's local bank

Armex

Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

2002 թ. օգոստոս 22-ի առեւտրային նստաշրջան

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

Թողարկող Issuer	Հատկ.* ABBR	Արժույթ Currency	Գներ Bid: Լավագույն գին Best price	Գներ Bid: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Գներ Bid: Ընդհանուր Total qnt.	Գներ Ask: Լավագույն գին Best price	Գներ Ask: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Գներ Ask: Ընդհանուր Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Նվազ. գին Day low	Առավ. գին Day high	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Արժեքը հանուր Total qnt.	Ծավալ Volume
ԱՐԱԳԱԾ ՊԱՐԿԱՅԻՆ ԿՈՄ	AGBM	B	1,500.0	1,500.0	10								
ԱՐԱՐԱՏ	ARMJ	B	1,000.0	1,000.0	10								
ԱՇՏԱՐԱԿ	ASHBP1	B				58,000.0	58,000.0	7					
ԴԻԱՍՊՈՐԱ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԿՈՄ	DMDC	B							9,066.0	9,066.0	9,066.0	20	181,320.0
ԶՈՐԱԿԱՆՏՈՒՄ	DZKT	B	500.0	500.0	26								
ԵՐ. ԿԱՇԽ ԳԱԼԱՆՏԵՐԻՆ ՅԱՎ	EKGF	B				10,000.0	10,000.0	720					
ԵՐ. ԿԱՆԱՉԻՆԵՐ ՋԻՆՎՈՐ ԳԼ	EKOG	B	400.0	400.0	10								
ԵԼԵԿՏՐԱՍԱՐ	ELSQ	B	1,000.0	1,000.0	50								
ԵՐ. ԼՈՒՍԱՎՈՐԻՉ	ELUS	B	990.0	990.0	10								
ՍԱՓՅԱՆՈՒՄԱՅԻՆ ՅԱՎ ԲԺՇԿԱԿԱՆ	EMKFC0	B	500.0	500.0	30								
ԵՐ. ՓԻՍ ՊԵՏԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱ	EQOF	B				10,000.0	10,000.0	1,408					
ԵՐԱԶ	ERAZ	B	1,990.0	1,990.0	10								
ԵՐԿԱԹԵՂԻՆ	ERKB	B	1,500.0	1,500.0	10								
ԵՐ. ՇԱՄՊԱՆ ԳԻՆԱՆԻՐ ԳԼ	ESHG	B	500.0	500.0	100								
ՀԱՇԻՄ	HASH	B	100.0	100.0	100								
ՀԱՅՇԱՏՈՒՄ	HATS	B	2,000.0	2,000.0	10								
ՀԱՅԵԼԵԿՏՐԱՍԱՐԱԼ	HELM	B	40.0	40.0	1,000								
ՀԱՅԿԲԻ	HKBL	B	2,000.0	2,000.0	10								
ՄԱՐՏԻՐ ԵՐԿԱԹԻ ԳԼ	MOER	B	5,600.0	5,600.0	25								
ՆԵՌԻՆ	NERN	B				5,000.0	5,000.0	280					
ՊՈՐՐԻԿ ԼԱՓԵ	PORN	B				10,000.0	10,000.0	1,060					

* Շրջանառության գնանշումների տրամաբանությունը հայտերը առեւտրային նստաշրջանի փակման դրությամբ
** 4 կետից բարձրացած հարաբերությամբ բաժնետոմսերի բիզնես-ծրագրերի հաստատմամբ անկանխավճար բաժնետոմսի հարաբերությունն է: Սուտակալ բաժնետոմսի դեպքում 4 կետից հետո նշանակում է P՝ արտոնյալ բաժնետոմսերի տվյալ դասին մնացած հանրագրի: ՄՊԸ-ի բաժնետոմսի դեպքում 4 կետից հետո նշանակում է CO:
ՀՖԲ-ում ներկայումս գրանցված է 165 արժեթուղթ: Տեղեկությունները ներկայացվում են ՀՖԲ-ում գրանցված այն արժեթղթերի վերաբերյալ, որոնցով տվյալ առեւտրային նստաշրջանի արդյունքում գրանցվել է գնանշվածների հարաբերակցություն: Բոլոր գները ներկայացված են ՀՀ դրամով:
ՀՖԲ-ում գրանցված բոլոր արժեթղթերի գնանշման անկախ արդյունքները հրատարակվում են անմիջապես կոնֆիդենցիալ բյուլետենի անձնական աստիճան ունեցող աշխատակիցների օրը:
Այլ տեղեկություններ հրատարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am

© Armex

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

՞ 529353 ԱՆՎՃԱՐ

- **Բարեկիրթ եւ աշխատասեր կինը** պատրաստ է բարեխղճորեն կատարել հավաքարարի աշխատանք ծեր ֆիրմայի գրասենյակում կամ դայակի պարտականություններ ծեր ընտանիքում: Հիանալի տիրապետում է ռուսերենին, հոգատար է երեխաների նկատմամբ: Հեռ. 637178 (զանգել մինչեւ 9:00 կամ 19:00-ից հետո):
- **Վաճառվում է** Երեւան քաղաքի կենտրոնում 80 մ2 կիսանկուղային տարածք: Եռաֆազ հոսանք, ջուրը մշտական: Հարմար է օֆիսի, սառնայի, բարի եւ այլ օբյեկտներ կառուցելու համար: Հեռ. 529353, բջջ. (09)429353:
- **Վաճառվում է** 1 սենյականոց բնակարան Դեմիրճյան 40, բն. 86, սենյակը 24 մ է, 9 հարկանի շենքի 6-րդ հարկում, պետական վիճակ: Հեռ. 526896:
- **Վաճառվում են** ցանկացած չափի եւ գնի գոֆրոտարաներ եւ տակդիրներ: Հեռ. 426041, 392370 (զանգել երեկոյան ժամերին):
- **Վաճառվում է** 2 սենյականոց բնակարան Բագրատունյաց 34մ հասցեում, 5/3 հարկում: Հեռ. 61-72-58:
- **Ունեմ** տնտեսագիտական կրթություն, տիրապետում եմ համակարգչի, փնտրում եմ համապատասխան աշխատանք: Հեռ. 774509. Աննա:
- **Վաճառվում է** 1987 թ. արտադրության ԿԱԲ3 ավտոբուս, լավ վիճակում: Գինը 400 դոլար: Հեռ. 62 50 34:
- **Փնտրում եմ** աշխատանք, ունեմ բազմամյա ինժեներ-մեխանիկի աշխատանքային փորձ: Կաշխատեմ նաեւ վարորդ: Հեռ. 62 50 34:
- **Վարձով բնակարան** ԳՈՒՄ-ի շրջակայքում: Հեռ. 52 69 91:
- **Վաճառվում է** 2 սենյականոց բնակարան Պուշկինի 48 շենքի 29բ 4/4, գինը մայչելի:
- **Վաճառվում է** 2 սենյականոց բնակարան 1-ին հարկում: Հասցեն 16 թաղամաս, 30 շենք, բն. 7: Հեռ. 346962, 655163:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ոիելsnr «Արմեն Քարամյան» ԱՁ-ն Երեւանի «Ադամանդ» ադրանֆահումքային բորսայի հարթակում աճուրդային վաճառքի է ներկայացնում

«Երեւանի մաքեմատիկական մեքենաների գործարան» ՓԲԸ-ի գույքը՝

- Ուսումնադաստիարակչական կենտրոնի երեք հարկանի «Բ» մասնաշենքը (ընդ. մակերեսը՝ 2030.0 մ2)
- Պարիսպ 230.0 գծմ.

Հասցեն՝ ք. Երեւան, Հ. Հակոբյան փողոց 3ա

Գույքի մեկնարկային գինը՝ 96683800 դրամ:

Աճուրդները՝ դասական, այնուհետեւ հոլանդական եղանակով ս. թ. սեպտեմբերի 23-ից յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ, ժ. 13:00, ք. Երեւան, Միհեր Մկրտչյան՝ 5 հասցեով:

Տեղեկությունների համար դիմել «Արմեն Քարամյան» ԱՁ:

Հեռ.՝ 09-41-68-18 կամ 56-31-15, 56-48-83

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

1991 թ. արտադրության սպորտ. OPEL KALIBRA ավտոմեքենա, վազքը՝ 180.000, գույնը՝ կարմիր, SONY մագնիսոֆոն, էլեկտրական ապակիներ, անվտանգության համակարգ, ABC արգելակներ (բոլոր կոմպյուտեր) եւ ավտոմատացված համակարգ: Գինը 6000 դոլար:

Հեռ.՝ 09423833:

ՍՓՅՈՒՌ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

590000 ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ www.spyur.am www.yellowpages.am

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Ակրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 48ա
Հեռ.՝ 41206

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112

Ալս Էրզրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ամերիա Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.՝ 524040, 524140

Արտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837, 277814

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Զաֆիյան 8/19
Հեռ.՝ 581578, 566448

Արմբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 542125

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32/16
Հեռ.՝ 544657, (09)400699

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532815

ԷՍ ԿԱԲՐՈՔ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի պող. 57, բն. 15
Հեռ.՝ 640804

Էտալոն Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության փող.49/2
Հեռ.՝ 620600

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417, 569680

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ 23109, 30868

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 544527

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24/5
Հեռ.՝ 531805

Տոնատոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիլ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 22. 08. 2002 Գինը՝ 100 դրամ